

Petak, 22. novembar 2002.

Svedok C-061 (Milan Babić)

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.02 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Gospođo Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff), koliko sam razumeo dobili smo kopiju Vensovog plana (Vance Plan) kao i izvod iz knjige. Treba da im dodelimo broj kao dokaznim predmetima. Sledeći broj, molim vas.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. To će da bude dokazni predmet Tužilaštva broj 355.

SUDIJA MEJ: Da. Hvala vam.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, mi takođe prilažemo spisak od 14 svedoka. Hvala vam.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dobro jutro. Da li me čujete?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Dobro jutro. Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Juče ste pomenuli pukovnika Smiljanića i njegovu ulogu u snabdevanju oružjem. Uz pomoć sudskog poslužitelja želela bih da svedoku predočim tabulator 111 dokaznog predmeta 352. To je zapravo pismo pukovnika Dušana Smiljanića u kome se govori o različitim stvarima, uključujući i Martićevo hapšenje 15. oktobra 1994. godine. Da li ste imali prilike da vidite ovo pismo tokom vaših razgovora sa Tužilaštvom u Hagu (The Hague)?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U pogledu zaglavlja i pečata kao i potpisa koji su korišćeni u ovom dokumentu, da li su oni autentični za taj period?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste u stanju da prepoznate potpis gospodina Smiljanića ili vam on nije poznat?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije mi poznat potpis.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U pogledu sadržaja ovog pisma, želela bih da vas uputim na stranicu broj 2. To je stranica 2 na engleskom, pretpostavljam da je takođe stranica 2 i na srpskoj verziji. Obeležili smo neke delove plavom bojom i ja bih želela da obratite pažnju na prvu plavu oznaku, gde piše: "Ilegalno sam uspostavio veze sa vodećim ličnostima Srpske demokratske stranke u Lici, Baniji, Kordunu i na području Banja Luke, sa grupom organa bezbednosti i vojnom policijom krajem aprila i početkom maja i započeo sam ilegalnu distribuciju oružja srpskom narodu". I dalje se nastavlja: "Ova akcija se nastavila do početka juna 1991. godine". Da li je ovo tačno? Da li se to događalo u ovom vremenskom periodu na način na koji je to opisano u ovom odeljku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, jeste.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Mogu li da postavim jedno pitanje? Zar ne bi za svedoka bilo bolje da o tome svedoči umesto što komentariše nečije pismo koje sadrži više detalja i informacija, a čija se autentičnost ne može dokazati preko njega? Zar nije bolje za njega da samo da svoje svedočenje o toj temi?

SUDIJA MEJ: On može da da svoj komentar pisma, ukoliko ima saznanja o tome. To je pitanje težine, zar ne, sa koliko težine neko može da da komentar te vrste kao suprotnost svedočenju koje će da da ili koje može da da?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Koliko sam ja razumeo, on nema saznanja o ovom pismu.

SUDIJA MEJ: Ne, ali on ima saznanja o događajima, šta je ...

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da. Ono šta sam ja ...

SUDIJA MEJ: Deo svedočenja koje je važno.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Ono šta ja hoću da kažem je: zar nije bolje da on svedoči o događaju umesto što odgovara na ovaj način?

SUDIJA MEJ: Dobro, gospođo Uerc-Reclaf, čuli ste komentar. Ako želite da proširite svedočenje ovog svedoka po ovom pitanju, vi to u svakom slučaju možete da uradite.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Svedok je već juče rekao da je moguće bilo da se naruči oružje preko pukovnika Smiljanića i da je jedan deo tog oružja dolazio iz magacina koji se nalazi u blizini bihačkog aerodroma. Naravno, pitaću ga da li može da nam da nešto više detalja o tome nego što je dao juče. Da li je organizovano doturanje oružja preko gospodina Smiljanića u periodu od aprila do juna 1991. godine, a i kasnije? Ako jeste, na koji način je to rađeno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste. Ja znam konkretno za juli i avgust 1991. godine tako što je ... Iz mog ličnog saznanja pukovnik Smiljanić je sam nudio svoje usluge za nabavljanje oružja za Srbe u Krajini.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada kažete da je ponudio svoje usluge, na koji način je to uradio? Šta vam je on zapravo ponudio, šta je predložio da uradi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Za potrebe naoružanja da se obratimo njemu, a njemu su bili potrebni, odnosno generalu Uzelcu, takozvanom "malom Uzelcu", komandantu Zagrebačkog korpusa su bili potrebni dobrovoljci, tenkisti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li to znači da vas je gospodin Smiljanić zamolio, ne vas lično nego vas u Krajini da organizujete tenkovske posade?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, dobrovoljce za tenkovske posade.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I da li su vlasti u Krajini tako i uradile? Da li ste organizovali tenkovske posade?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rađeno je na tome. Koliko je realizovano, ja ne znam tačno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A što se tiče oružja, da li ste vi neka trebovanja podnosili gospodinu Smiljaniću? Kako se to odvijalo u praksi? Da li ste mu davali neke spiskove? Da li možete da objasnite kako se u praksi to odvijalo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Odlazili su, ljudi koji su trebali oružje su upućivani kod njega i on im je to oružje obezbjeđivao iz skladišta i oni ga odvozili na svoje područje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kad kažete "magacin", gde je bio taj magacin?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja konkretno znam za magacin u Željavi, odnosno da je Željava, mjesto pored bihačkog aerodroma, bilo mjesto isporuke za barem tri ture, tako se zvalo, tog naoružanja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U kom su periodu bile te tri isporuke?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Krajem jula i početkom avgusta 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U vezi sa pismom sada bih htela da pogledate deo koji je na drugom mestu označen plavom bojom. Na strani 3 počinje sa "naoružavanje srpskog naroda" i poziva se na period do kraja 1991. godine i takođe piše: "Osim ovoga, imao sam i veze sa Ministarstvom odbrane Republike Srbije, s obzirom na tadašnju njihovu ulogu u vođenju oružane borbe". Kakvu je ulogu imalo Ministarstvo odbrane Srbije u oružanoj borbi ljudi u Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam logističku podršku da je davalo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakvu logističku podršku je pružalo Ministarstvo odbrane Srbije i kako je to rađeno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Materijalna i tehnička sredstva.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I na koji način je pružana ta podrška u praksi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Odlazili su ljudi koji su bili zaduženi za to.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I ko je tamo odlazio? Da li treba da idemo na privatnu sednicu za ovo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam da je odlazio predsjednik tadašnje vlade u više navrata, to znam konkretno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I kada je predsjednik Vlade odlazio tamo, da li možete da nam date neke datume, bar otprilike?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam najmanje jednom ili dva puta u septembru i najmanje jednom u novembru mjesecu 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I sa kim je razgovarao predsjednik vlade kada je odlazio tamo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sa generalom Simovićem, ministrom odbrane Republike Srbije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I na koji način su stizale isporuke materijalnih i tehničkih sredstava, kako je to organizovano?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tehnički ja ne znam konkretno. Znam samo da je dolazilo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sad bih htela da pogledate sledeću oznaku plavom bojom. Citiraću: "S obzirom na velike probleme i protivljenja u formiranju brigada, naročito u području Like i dela Banije u septembru 1991. godine, ja sam organizovao sastanke sa najnaprednijim rezervnim oficirima, a zatim i sa tadašnjim predstavnicima vlasti u Gračacu i Vrhovinama, gde je bio prisutan i tadašnji predsjednik RSK Milan Martić. Posle ovih sastanaka formirane su brigade u Gračacu, Udbinama, Vrhovinama i Plaškom". To vidite u svom tekstu. "Popodne istog dana, otputovao sam u Novi Grad sa Milanom Martićem sa namerom da rešim neka pitanja koja se tiču konačnog zauzimanja Kostajnice. Po povratku iz Novog Grada uhapšeni smo u selu Otoci, kao što vam je poznato". Da li ste vi znali za te sastanke koji su organizovani sa rezervnim oficirima u vezi sa formiranjem brigada u tom području?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, čuo sam za njih.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je predsjednik Vlade SAO Krajine prisustvovao takvim sastancima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada bih htela da vas uputim na sledeći pasus, sledeći označeni pasus u kom piše: "Početkom maja 1992. godine kontaktirao sam generala Tolimira koji je bio u Kninu. S obzirom na neizvesnost i dalji tok događaja, složio sam se sa Tolimirom, složio sam se sa sporazumom koji je sklopljen sa komandantom korpusa da se jedan deo snaga i policijske opreme premesti u RSK". On pominje konkretno devet oklopnih borbenih vozila. Da li su zaista takva oklopna borbeno vozila preuzeta od strane policije i na koji način je to učinjeno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bilo je preuzimanje takvih vozila od strane policije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je poznato, da li imate lična saznanja da je general Tolimir učestvovao u tom preuzimanju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A u sledećem paragrafu koji je označen plavom bojom piše: "Posle čuvenog telegrama gde se kaže da oficiri rođeni na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije treba da se povuku, aktivna vojna lica činila su 70 posto bataljona vojne policije. Oficiri rođeni u SRJ trebalo je da odu u Vojsku Jugoslavije, tako im je rečeno, oni iz Bosne i Hercegovine da idu u Republiku Srpsku, a vi 'Palestinci' iz RSK da idete u Niš ili gde god". Šta vi znate lično o ovom prekomandovanju vojnog osoblja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam da je u mesecu maju došla naredba da se oficiri poreklom iz Jugoslavije hitno presele, da hitno napuste teritoriju Republike Srpske Krajine i da pređu. Ljudi su pričali da su to čak bile i smiješne scene, kada su stariješine napuštale jedinice i prosto u bekstvu napuštali tu teritoriju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada nam ovaj dokument više ne treba. Gospodine, u ovom dokumentu se takođe kaže da je gospodin Smiljanić uhapšen zajedno sa Milanom Martićem. Da li ste vi znali u to vreme da je on uhapšen zajedno sa Martićem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, znao sam.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim privatnu sednicu.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Kakvu ste vi informaciju dobili u vezi sa hapšenjem Milana Martića? Ko vas je o tome obavestio i kako ste reagovali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa obavješten sam od jednog od pomoćnika Milana Martića, Nikole Manovića koji je došao i rekao mi da je Martić uhapšen u Otoci kod Bosanske Krupe. Takođe sam... I rekao je da se javim Kardžiću. Da obavjestim Karadžića. Takođe sam imao nekoliko telefonskih razgovora i sa drugim osobama u vezi toga.

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Sa kim ste osim Karadžića razgovarali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Razgovarao sam i sa Martićem, javio se jednom prilikom iz policijske stanice u Otoci, javljali se neki ljudi iz Banja Luke, čini mi se da su bili iz vojske, još bilo je dosta komunikacija povodom toga. Telefonskih. Bilo je dežuranja cijelu noć oko tog slučaja.

SUDIJA MEJ: Možemo li da dobijemo datum, molim vas, bar otprilike?

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Možete li da nam kažete kada je Martić uhapšen?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bilo između 8. i 9. ili 9. i 10. septembra 1991. godine. Znači u vremenu dve Vensove (Cyrus Vance) posjete Kninu, između 7. i 11. septembra 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Rekli ste da ste razgovarali sa Milanom Martićem lično. Da li ste mogli sa njim da razgovarate dok je on još bio u pritvoru u Otoci?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, javio se iz policijske stanice.

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Pomenuli ste da ste imali nekoliko telefonskih razgovora sa nekim ljudima u Banja Luci koji su bili iz vojske. Možete li da budete precizniji, ko je to bio? Da li ste vi njih zvali ili su oni vas zvali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zvali su oni mene. Bio je načelnik bezbjednosti Banjalučkog korpusa. Još neko od njih, mislim neko od njih iz Bihaća se javio. Iz bosanske policije, neko mi je prenjeo njihovu poruku, ne mogu tačno da se sjetim.

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Dok je Martić bio u Otoci, u pritvoru, u policijskoj stanici, da li se nešto desilo u tom području u Otoci šta je uzbuđilo vas i druge ljude?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Taj događaj je bio prije, možda jedan dan razlike ili nekoliko sati, ne mogu sad tačno da ocenim, da se sjetim, ali bio je jedan prethodni događaj koji je uznemirio stanovništvo u mestu Otoka i to je bio povod da si stanovnici tog mesta koje je bilo muslimanske narodnosti da su odveli Martića, čuo sam čak da su bacili njegov automobil u vodu, a da ga je onda policija iz Otoka uzela od te gomile i odvela u policijsku stanicu. Znači bio je jedan događaj koji je uznemirio stanovništvo pre toga i to je bio razlog zašto je Martić tamo blokiran i uhapšen. Odnosno odveden u policijsku stanicu?

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Kada govorite o ljudima koji su bili uznemireni, govorite o ljudima koje nacionalnosti?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Muslimanske.

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Da li su se Muslimani okupili oko policijske stanice? I da li su predstavljali pretnju za liniju bezbednost gospodina Martića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam čuo da su se okupljali, da je to okupljanje dugo trajalo. I strahovalo se da će bosanska policija Martića izručiti Hrvatskoj.

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Da li je Martić konačno pušten i ko je to sredio?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste, uz aktivnost, neposrednu aktivnost vojske, Jugoslovenska narodne armije i intervenciju iz Beograda.

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Ko je intervenisao iz Beograda i kako je vama to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Karadžić me obavjestio o tome.

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Šta vam je konkretno rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rekao je da je razgovarao sa Miloševićem i sa predstavnicima vojske.

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Na koji način je Martić izvučen iz Otoka? Kako je to praktično obavljeno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Helikopterom čini mi se.

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: I gde je odveden?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U Knin.

TUŽILAC UERC-RECLAV – PITANJE: Da li ste vi sa njim posle toga razgovarali? I da li je on vama ispričao šta mu se dogodilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, o tome se dugo pričalo posle toga. Toje bio veliki medijski događaj. Prosto, od toga je napravljena jedna kampanja. Martić je napravljen herojem.

TUŽILAC UERC-RECLAV: Časni Sude, možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih da vam predočim transkript presretnutog razgovora. To je tabulator 27, dokazni predmet 353.

SUDIJA MEJ: Mogu li da razgovaram sa našim pravnim savetnikom? Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste imali priliku da preslušate jedan razgovor između Dobrice Ćosića i Radovana Karadžića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste prepoznali glasove te dvojice?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR : Jesam i Karadžića i Ćosića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su vam poznati ti glasovi? Da li vam je poznat glas Dobrice Ćosića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, s njim sam razgovarao lično više puta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE : Koji je on položaj zauzimao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On je bio pisac, član Srpske akademije nauka i umjetnosti, a kasnije predsjednik Savezne Republike Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: obraćam se poslužitelju. Molim da stavimo na grafoskop englesku verziju, prvi označeni deo, a vi, gospodine, ako pogledate kod sebe verziju na srpsko-hrvatskom, prvi označeni odsečak je na strani 3. Čitam: "Radovan Karadžić: 'Pošto su hteli da umešaju i Knin, rekao sam da ništa slično ne rade'. Dobrica Ćosić: 'Naravno, naravno'. Radovan Karadžić: 'Ovaj Milan je napravio glupost, a onda su moji momci ... Upravo sam razgovarao sa potpredsednikom Vlade, on je naš čovek, o toj vežbi u Drvaru'. Dobrica Ćosić: 'O kakvoj vežbi?' Radovan Karadžić: 'Pa imali su danas vežbu u Drvaru sa svojom jedinicom, 150 bataljona, 150 ljudi specijalaca.'" Gospodine, da li znate da je bila neka vežba u Drvaru i ko je učestvovao u toj vežbi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bila je vježba specijalne jedinice iz Knina u julu mjesecu 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li to znači da su to bile specijalne policijske snage, tačnije da je policija Milana Babića izvodila vežbu u Drvaru?

SUDIJA KVON: Zar nije Milan Martić?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Milan Martić, jeste Milan Martić. Izvinjavam se, pogrešila sam.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, Milana Martića.

SUDIJA KVON: Gospodine svedoče, da li znate otprilike kada je došlo do tog razgovora?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije ...

SUDIJA MEJ: Dozvolite svedoku da odgovori na pitanje.

SVEDOK C-061: Ova vježba je bila u junu mjesecu 1991. godine. Znači, tim povodom je vođen ovaj razgovor.

SUDIJA KVON: Hvala. Izvolite, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, ovde ne piše u tekstu, u samom tekstu ne piše Milan Martić, nego piše samo Milan. Nema prezimena. Dakle, na osnovu čega on može uopšte da kaže na kog se Milana misli, na Milana Martića ili Milana Babića.

SUDIJA MEJ: U redu, u odgovarajućem trenutku možemo da raspravljamo o tome, možemo to da ga pitamo. Međutim, ono šta je važnije jeste da je u septembru došlo do tog hapšenja, a transkript čini se da nosi datum 8. jun. Je li to tačno? Dakle, vraćamo se u jun.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Do incidenta je došlo prethodno.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Pre ovoga svedok je govorio o činjenici da je Martić delovao i ja sam to organizovala tako da vidimo ceo incident i da sve bude povezano.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine svedoče, sada bih htela da nešto pojasnimo. Milan Martić, je li on osoba koja je organizovala ovu vežbu u Drvaru?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. Milan Martić je izveo jedinicu od oko 100, 150 ljudi i javno je vršio vježbu u Drvaru. To je bilo poznato i preko medija.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A sada bih htela da pogledamo sledeći paragraf koji je označen, četvrta stranica engleske verzije transkripta. Molim da sudski poslužitelj to pokaže. Gospodin Karadžić i gospodin Čosić razgovaraju o graničnom prelazu i kažu: "Radovan Karadžić: I, najkonkretnije, moglo bi da dođe do toga da bosanski MUP intenzivno kontroliše njihove granične prelaze. Dobrica Čosić: Da, svašta bi moglo da se dogodi. Radovan Karadžić: Znaš, ja to ne mogu da sprečim i to je jedino mesto gde može da dođe do pomoći ... Tamo dolaze njihove zalihe hrane, dakle preko tog mesta ide ćebad i tako dalje ... To je jedini prelaz gde može, gde mogu da se izbegnu incidenti. On tamo pravi glupu grešku". Kraj. Činjenica je da je

gospodin Martić organizovao ovu vežbu u regiji u Drvaru. Da li je to stvarno ugrozilo puteve dostave u Krajinu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Što se tiče ćebadi i što se tiče hrane, o čemu se ovde govori, da li uz to dolazi i oružje? Da li je i oružje transportovano ovim putem?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. To je bio jedini ulaz za dalmatinsko-lički deo SAO Krajine, ulaz sa prostora Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, želim da sada pređemo na sledeći presretnuti razgovor. Reč je o razgovoru koji barem delimično moramo da poslušamo pa bih zamolila sekretara da nam omogući da to, iz očiglednih razloga, poslušamo na privatnoj sednici. Časni Sude, zaboravila sam da kažem to je tabulator 12, dokazni predmet 353.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sada smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF: To je na traci 8.

SUDIJA KVON: Možete li da nam date stranu?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U engleskom prevodu na drugoj strani. Stranama 2, 3, 4 i delimično na strani 5. I počinje rečenicom: "Upravo sam čuo iz Beograda ..."

(Snimak presretnutog razgovora)

Milan Babić: Upravo su javili, za ovo u Otoci je bilo nešto.

Radovan Karadžić: Gde u Otoci?

Milan Babić: Kod Bosanske Krupe.

Radovan Karadžić: Daj, pošalj i meni javljaju, ja sam odvojio da mi to ne znamo, ja ću, hoće li sad to javiti iz kraja ili nisu, jer međutim i znamo da ima

recimo mupovaca iz Hrvatske, mirno šetaju po Čapljini i Mostaru, pa ih niko nikad nije hapsio.

Milan Babić: Šta su ovi moji bili u uniformi je li?

Radovan Karadžić: Bili su navodno u uniformama, trojicu su uzeli, a ovaj, onda su došli drugi u kamionima i oteli ih i otišli. Niko, nemamo mi podataka da su to baš tvoji.

Milan Babić: Aha, aha.

Radovan Karadžić: Ja uopšte ne znam da li su to tvoji. Pa može bilo ko da obuče uniforme i da se zajebava. Razumeš?

Milan Babić: Ne znam ja za to, ja se čudim otkud meni kažu da su ih videli tamo, da je uhapšen jedan novinar Televizije Beograd i da su ovaj, tamo bila neka hapšenja ovih.

Radovan Karadžić: A i oni, navodno su došli kamionom drugim i oslobodili... Znaš šta ja mislim, Milane?

Milan Babić: Šta?

Radovan Karadžić: Da je to provokacija, da oni hoće da time izazovu da se blokiraju putevi u tom dijelu.

Milan Babić: Aha.

Radovan Karadžić: Da ne možemo da vam doturimo čebad i lijekove razumiješ.

Milan Babić: Da, da.

Radovan Karadžić: To je, i tu bi trebalo da neko oštro demantuje da to nisu vaši jer mi ne verujemo da su to vaši uopšte.

Milan Babić: Ja nemam pojma da je iko bio tamo od mojih večeras tamo, ja sam se iznenadio kad su mi rekli.

Radovan Karadžić: Da, da.

Milan Babić: Ja evo provjeravam, niko nema podataka o ničemu

Radovan Karadžić: A ko ti je javio iz Beograda?

Milan Babić: Pa iz Televizije. Oni su javili za tog novinara.

Radovan Karadžić: Da, da.

Milan Babić: Pa rekli su da su bile demonstracije i da je bilo neko hapšenje tamo.

Radovan Karadžić: Gledaj molim te dobro da neka budala tamo možda ne pošalje neki vod ili nešto, jer sve ako bi oni pokušali nešto da zatvore puteve prema SAO Krajini da bi nas onemogućili da dođemo tamo ili tako nešto. ... jedna polovina opštine, jedno tridesetak posto su Srbi ... Međutim teritorija je velika ... Međutim oni sve to koriste da bi mogli ovde mogli da ... Srpske kadrove i da bi

mogli ovde da blokiraju, da poduzmu neke korake da blokiraju ove i da gurnu Muslimane sa Hrvatima u rat.

Milan Babić: *Da, da.*

Radovan Karadžić: *... Zato drži, molim te tamo čvrstu disciplinu ... ne dajte ni jednoj budali da tamo nešto uradi, onda možete ...*

Milan Babić: *Nema razloga sa te strane taman posla.*

Radovan Karadžić: *Onda možete 100 posto sa sigurnošću da kažete to nije tačno, to nisu naši ljudi.*

Milan Babić: *Da, da.*

Radovan Karadžić: *A vrlo je moguće da se neko oblači tako i da to zeza, razumeš. Da, da, vrlo je moguće tako treba dati saopštenje, prvo treba ispitati da nisu vaši, ako nisu vaši onda ...*

Milan Babić: *Ne znam da su moji, evo ne znam, niko mi ne govori, ja provjeravam, niko, nemaju pojma.*

Radovan Karadžić: *Uvedi najstrožiju disciplinu, jer tad će koristiti sve moguće da bi nas optužili ... pošto Tuđman gubi, ako ovako nastavite.*

Milan Babić: *Da, da*

Radovan Karadžić: *... da oni dokažu kako Srbi i vojska ... a ne obrnuto. Jer već u engleskoj štampi piše ... Hrvati prvi napadaju.*

Milan Babić: *Da*

Radovan Karadžić: *Ja vidim da njima odgovara rat.*

Milan Babić: *Nemamo mi razloga uopšte za to, apsolutno nikakvoga, ni potrebe nikakve ni razloga, ni da se prolazi niti moji prolaze tamo.*

Radovan Karadžić: *Da, da, da. Molim te, reci samo, provjeri to da neka budala nije tamo ... I onda pripremi saopštenje da nismo imali razloga ... a mi ćemo odavde da kažemo da to nije bilo iz SAO Krajine, a sigurno je da je puna Čapljina i da je pun Mostar, da su puni specijalaca MUP-a Hrvatske i da slobodno šetaju po Mostaru.*

(Kraj presretnutog razgovora)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: *Koja su ova dva glasa koja čujemo, gospodine svedoče?*

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: *Moj glas i glas Radovana Karadžića.*

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: *Jeste li vi vodili ovaj razgovor sa gospodinom Karadžićem? I ako jeste, kada?*

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam, nakon sedmog, znači osmog pretpostavljam da je to bilo 8. septembra 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ljudi iz Krajine, je l' im se događalo da budu hapšeni kao što se ovde govori u ovom razgovoru i da li znate ko je bio uhapšen?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: A bio je incident o kome sam govorio malo pre, prije Martićevog hapšenja. Incident tu u Otoci kod... u Bosanskoj Krupi?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to ugrožavalo snabdevanje... Odnosno konkretno vi i gospodin Karadžić razgovarate o uticaju koji to može da ima na snabdevanje i posebno se kaže da isporuka čebadi i lekova može da bude ugrožena. Da li je on stvarno pri tom mislio na čebadi i lekove ili o čemu ste vi stvarno razgovarali u tom času?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na oružje je mislio. Niko nije blokirao čebadi ili ljekove, rekao je.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Gospodine predsedniče, ovaj dokazni predmet mora da bude zaveden pod pečatom. Htela bih da pređem na sledeći presretnuti razgovor, paragraf 14 u našem nizu presretnutih razgovora. Naravno možemo da nastavimo na javnoj sednici. To je traka 9, kažem to za tehničku službu. Molim vas, možemo li to da saslušamo? I pre toga bih morala da vam kažem da to u engleskoj verziji počinje na prvoj strani rečenicom: "Dobio sam informaciju, ne znam da li je tačna, da je Martić uhapšen" i završava se na drugoj strani rečenicom, "sve je to unapred pripremljeni scenario".

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Obaveštenje za tehničku kabinu, to je traka broj 9. Možemo li sada da je čujemo, molim. Samo još nešto pre toga, u engleskoj verziji to započinje na strani 1 rečenicom "imam informaciju, ne znam da li je tačna, da je Martić uhapšen", a završava se na strani 2, "to je sve scenario koji su oni pripremili".

SUDIJA KVON: Pre toga imam jedno pitanje. Gospodine svedoče, da li je takođe bilo uobičajeno među političarima da oružje nazivaju "ćebad" ili "lekovi" ili tako nekako?

SVEDOK C-061: Da, da, tako, blago šifrirano, naravno.

SUDIJA KVON: Kakvi su bili još nazivi za oružje osim "ćebad" i lekovi?

SVEDOK C-061: "Daske", "daske" je bio prvi naziv. "Brašno", "šećer", "baterije".

SUDIJA KVON: Hvala.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim vas da nam se sada pokaže, odnosno da li možemo sada da poslušamo ovaj razgovor, odnosno njegov deo?

(Snimak presretnutog razgovora)

Jovica Stanišić: Imam jednu informaciju, ne znam da li je tačna, da je Martić uhapšen negde u Bosanskoj Krupi.

Radovan Karadžić: Ne, nije Martić nego su navodno martićevci, uhvatili su trojicu martićevaca, onda je došao kamion martićevaca i oslobodio tu trojicu martićevaca. Navodno je i neki novinar Televizije Beograd ...

Jovica Stanišić: Nije Martić tu bio, nije?

Radovan Karadžić: Ne, ne, Martić tu nije bio, ali ja sam sad zvao ovoga Babića, on kaže da on nema nikakvo saznanje da je i jedan njihov tamo bio. Ja mislim da je to provokacija, da su oni ... Mi ćemo to odbiti rezolutno sutra. Mi možemo prosto dokazati da ima mnoštvo mupovaca Hrvatske u Čapljini i Mostaru koji slobodno šetaju, a da niko ne može da kaže da su ovo martićevci tamo, jer nema podatka da su išli niti imaju potrebe da idu kroz Krupu, nego neko hoće da zatvori puteve prema SAO Krajini.

Jovica Stanišić: Da, da, da zatvore puteve, tačno.

Radovan Karadžić: Koriste, koriste provokacije i hoće da zatvore puteve. Mislim da oni ... Njima inače kriza treba i mislim da su to sve inscenirali.

Jovica Stanišić: Insценirali, tačno.

Radovan Karadžić: Da i dolazak toga kamiona ... Halo?

Jovica Stanišić: Da, da, čujem, čujem te.

Radovan Karadžić: *Da je dolazak toga kamiona i sve to ... Koji su oteli njih i to ne bi se moglo oteti. Mislim da su to sve laži i da su to sve inscenacije. Sve je to inscenacija jer nema Babić ni jednog podatka, sve je ispitao da li je ikakva grupa igdje otišla i nema nikakvih o tome ... Niti su imali potrebe, niti idu inače i treba im reći da ne idu nigdje u Bosnu, jer mi u našim opštinama držimo stvar u svojim rukama, nema razloga da igdje iko dolazi.*

Jovica Stanišić: *Da, da ... Niti idu, niti imaju potrebe.*

Radovan Karadžić: *Nemaju uopšte potrebu da dolaze. To sigurno nisu martićevci nego njima treba kriza i drama i tako ... On hoće da internacionalizuje, Alija Izetbegović hoće da internacionalizuje Bosnu i zato ne treba da mu se tu pomaže. Ja sam rekao Babiću, dole treba uvesti najstrožiju disciplinu, da nema mrdanja, da niko ne smije da mrdne. Sav vojni faktor mora da bude pod jednom komandom, a ukupan vojni faktor mora da bude u saglasnosti sa političkim faktorom. Mi imamo informacije, znamo šta oni hoće.*

Jovica Stanišić: *Da, da ...*

Radovan Karadžić: *Oni su htjeli da ... Vojsku su olupali kod Okučana i naše su olupali kod Okučana, tražili su priliku da neko krene da bi onda razjebali konferenciju u Hagu (International Conference on the Former Yugoslavia), jer da je došao telefaks, da smo mi krenuli i da je to moglo da bude potvrđeno, Tuđman i Genšer (Hans-Dietrich Genscher) bi napustili konferenciju i Hrvatska bi bila priznata, poslate trupe u nju i tako dalje. To je sve scenario koji su oni bili pripremili.*

(Kraj presretnutog razgovora)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Da li ste prepoznali ljude koji govore na ovoj traci?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam. Jovicu Stanišića i Radovana Karadžića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada bih htela da pređemo na sledeći presretnuti razgovor. Njega nećemo da slušamo. Nalazi se pod tabulatorom 13 u registratoru sa transkriptima presretnutih razgovora. Htela bih samo da sa ovim svedokom porazgovaramo o nekim označenim delovima, prvi je na strani 28 engleske verzije, na sredini strane. Gospodine, ako pogledate prvi označeni deo u srpskom transkriptu, tu piše: "Potpukovnik Kostić: Zapamti ovo ... Za gospodina Čengića. Milan Martić i potpukovnik Dušan Biljanić, jedan od njegovih pratilaca. Radovan Karadžić: Da li su svi bili u uniformi?"

Potpukovnik Kostić: Ne znam kako su bili obučeni ali u svakom slučaju Milan Martić, Dušan Biljanić, jedan od njegovih pratilaca koji je bio potpukovnik, naši ljudi i Milan Borić narednik su bili tamo". Da li ste imali priliku da preslušate ovaj razgovor dok ste razgovarali sa Tužilaštvom i da li ste čuli u tom razgovoru čiji su ovo glasovi? Da li ste prepoznali glasove?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam, prepoznao sam glas Radovana Karadžića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste prepoznali glas druge osobe koja se predstavlja kao potpukovnik Kostić?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se ovde pominjalo hapšenje Milana Martića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, to se pominjalo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A potpukovnik Dušan Biljanić koji se ovde pominje, da li je to tačno ime ili je pogrešno napisano?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bio Smiljanić. Pogrešno je Biljanić. On je Smiljanić.

TUŽILAC UERC-RECLAF: I da bismo išli dalje, časni Sude, moramo da pređemo na privatnu sednicu na nekoliko minuta.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ostavite tekst na grafoskopu. Ako pogledate sledeći označeni paragraf, tu se pominjete vi, Radovan Karadžić kaže da je razgovarao sa vama, da ste vi za to znali, tačnije piše "zna taj i taj", da li vidite to?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Mislim da ostatak transkripta govori sam za sebe i ne moramo da diskutujemo o tome sa svedokom. Hvala. Slede-

či tabulator je tabulator broj 7, u registratoru sa takozvanim "presretnutim razgovorima". Svedoče, da li ste čuli jedan drugi razgovor između pukovnika Kostića i Karadžića?

SUDIJA MEJ: Možemo li da se vratimo na javnu sednicu?

TUŽILAC UERC-RECLAV: Da, izvinjavam se.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste takođe imali priliku da slušate ovaj razgovor čiji transkript sada imate pred sobom, ovaj drugi razgovor između Karadžića i potpukovnika Kostića u kojme se govori o 3.000 ljudi koji dolaze u policijsku stanicu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste imali informaciju da se tamo okupilo skoro 3.000 ljudi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sad možemo da pređemo na sledeće presretnute razgovore pod tabulatorom 8. Jedan deo ćemo da preslušamo. Za tehničku kabinu to je traka na kompakt disku broj 10, tabulator 8. Počinjemo na prvoj strani rečju "zdravo", to je onaj deo koji ćemo da slušamo, a završava se na strani 10 rečenicom "rešiću, pokušavam da dobijem Veljka, sad ću ja, pokušavam da dobijem Veljka", tu je kraj:

(Snimak presretnutog razgovora)

Radovan Karadžić: Halo, izvinite, opet Sarajevo ovdje. Vrlo je hitno, moram govoriti sa predsednikom.

Osoba 1: Samo trenutak.

Slobodan Milošević: Dobro veče, koliko ima?

Radovan Karadžić: Ima 2.00. Izvinite, ja sam već jednom zvao pa nismo uspjeli da, ovaj ...

Slobodan Milošević: Nisam imao ja ovde tvoj telefon.

Radovan Karadžić: Aha. Ma evo šta je. Problem je veliki, tamo su SUP Bosne i Hercegovine, stanica Javne bezbjednosti Otoka, kod Bosanske Krupe, zadržali

su jednog pukovnika, jednog vodnika i Martića i njegovog pratioca. I sada tamo SDA vjerovatno organizovano okuplja narod, ima ih 3.000 sa traktorima i koješta i čovjek u ovoj situaciji ne smije ništa da poduzme, vojska ... Dok neko odozgo to nešto ne uradi, ali biće katastrofa, tu će Srbi iz ove Krajine Bosanske pa i SAO Krajine da, ovaj, nagrnu i to će biti velika opasnost. Mislim da nećemo moći sa time uopšte upravljati.

Slobodan Milošević: *Dobro, je l' nema "hadezeovaca" tamo da mogu ove ...*

Radovan Karadžić: *Ne, HDZ-e nema veze, to je srpsko-muslimanski kraj i to.*

Slobodan Milošević: *Nema ni SDA tamo da može ...*

Radovan Karadžić: *SDA ima uticaja tamo i zato može, ja ću sad, na liniji sam sa Čengićem i to ću pokušati da to, ali ...*

Slobodan Milošević: *SUP ih je zadržao?*

Radovan Karadžić: *Da, jeste. Oni su došli na neki razgovor ... I oni su zadržani i sada se tamo narod okupio. Ni ovi vojni krugovi ne vjeruju da je to spontano i sada može to da bude, mislim da iz minuta u minut se povećava opasnost od ...*

Slobodan Milošević: *A ko se okupio? Jesu se okupili "esdeavovci"?*

Radovan Karadžić: *Da, da. I SDA i taj pukovnik je tamo. Oni su nudili da se pukovnik pusti. Međutim, niti je on htio niti su ovi iz vojske to dopustili.*

Slobodan Milošević: *Aha. Znači, ovi su zajedno, je li tako?*

Radovan Karadžić: *Da, da.*

Slobodan Milošević: *I gde je to?*

Radovan Karadžić: *To je Otoka, Bosanska Krupa, Otoka. To je na granici prema Bosanskom Novom. Sada u Dvoru na Uni se srpske snage uznemirile, u Kninu se uznemirile i hoće iz dva pravca odozdo da krenu.*

Slobodan Milošević: *Koliko je to daleko?*

Radovan Karadžić: *Pa ne znam koliko, nemam ovdje na mapi, ali za jedno tri, četiri sata smo mi tamo, a ne može letilica sada, helikopter ne može da prođe, doći će iz Bihaća možda 10, 15, 20 milicionara, ali to ne znači ništa. To ne znači ništa, tu mora vojska da se uključi.*

Slobodan Milošević: *Mora. Koliko ima do svitanja. Ima dva sata najmanje. Nema helikoptera, a nije moguće ni da se ode.*

Radovan Karadžić: *Da, prije svitanja ne može i zna se to je vrlo riskantno i za letilicu i za pilota, ali oni moraju znati za ovo. U Generalštabu znaju za ovo, ali nemaju inicijativu.*

Slobodan Milošević: *I sad čekaju od Boga blagoslov ...*

Radovan Karadžić: *Da.*

Slobodan Milošević: *Aha. To je kod Bosanskog Novog, znači Otoka.*

Radovan Karadžić: Na granici između Bosanskog Novog i Bosanske Krupe, ali pripada Bosanskoj Krupi.

Slobodan Milošević: Uh, tačno.

Radovan Karadžić: Tu su minuti u pitanju sigurno, to može da, dole se uznemirio čitav Knin, specijalne jedinice njihove su se uznemirile i vrlo su, mnogo su ... Mora im biti javljeno vrlo brzo da su pušteni, inače će biti zelo veliko.

Slobodan Milošević: Sad ću ja da pokušam da dobijem Veljka.

(Kraj presretnutog razgovora)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala vam. Da li ste prepoznali glasove dvojice ljudi koji govore na ovoj traci?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam, Radovana Karadžića i Slobodana Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada se odvijao taj razgovor, da li to možete da odredite, prema sadržaju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On se odvijao između osmog na 9. ili devetog na 10. septembar 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, na transkriptu je pogrešan datum. Da li ste bili upoznati sa tim da se umešao gospodin Milošević?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević ovde kaže pred kraj trake koju smo čuli "sad ću ja da pokušam da dobijem Veljka". Da li znate o kom Veljku govori?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O generalu Veljku Kadrijeviću.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zbog čega? Zašto mislite da se on poziva na Veljka Kadrijevića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da bi se angažovala vojska u oslobađanju Martića u Krupi.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Karadžić i gospodin Milošević ovde govore o tome kao o veoma ozbiljnom događaju i pominju Srbe iz Bosanske Krajine i SAO Krajine koji će dojuriti u pomoć ukoliko se opasnost

pogorša. Da li je zaista postojala opasnost izbijanja rata ako se nešto desi Martiću?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Postojala je opasnost od izbijanja etničkog sukoba između Srba i Muslimana.

SUDIJA KVON: Izvinjavam se, gospođo Uerc-Reclaf, a da li je gospodin Martić u to vreme bio uhapšen, da li je bio uhapšen 8. septembra.?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on uhapšen 8. septembra? Čuli ste pitanje.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, uhapšen je u Otoci, u opštini Bosanska Krupa, na teritoriji Bosne i Hercegovine ili pritvoren ili zadržan u stanici milicije. Možda bi to bila tačna formulacija.

SUDIJA KVON: Znači 8. septembra, je li tako?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Svedok je zapravo rekao da nije siguran da li je to bio 8. ili 9. ili 7. ili 8, nije mogao precizno da kaže datum, jedan od ta dva.

SUDIJA MEJ: Kad sam ga ja pitao, dao je širi vremenski okvir između 7. i 11., rekao je. Hajde da nastavimo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su zaista Srbi iz SAO Krajine bili pripralni da uđu i da oslobode Martića, znate li to?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, jesu, pripremali su se, specijalna policija iz pravca Dvora na Uni i Bosanskog Novog.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sad možemo da pređemo na sledeći presretnuti razgovor, ali to će ponovo morati da bude na privatnoj sednici. I ovaj razgovor ćemo da preslušamo delimično. Za tehničku kabinu, to je traka 11 na kompakt disku, a za Pretresno veće to je tabulator 9 u registratoru sa presretnutim razgovorima. Slušaćemo delove sa strane 1 i 2, do poslednjeg pasusa na strani 3 u engleskoj verziji.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

(Snimak presretnutog razgovora)

Milan Babić: Zdravo, Radovane.

Radovan Karadžić: E, ja sam obavestio Miloševića, on će obavjestiti Kadijevića. Tamo se komplikuje, naroda ima previše, sve je to organizovano sa traktorima i koješta, demolirali su ovaj, auto vojno ...

Milan Babić: I bacili auto u vodu.

Radovan Karadžić: Da, ali oni su još u stanici, je l' tako?

Milan Babić: Jeste, evo sad sam ja organizovao ... da nekih desetak minuta razgovaramo. Prošli put su dvojica igrali građana dok s njima razgovora.

Radovan Karadžić: Aha.

Milan Babić: Od kad je stiglo je ovo pojačanje iz Bihaca, oni čekaju na specijalnu jedinicu...

Radovan Karadžić: Ima tu negdje 3 0 njih u blizini, ali ja te molim da ti u Dvoru na Uni svoje pripremiš da oni sa Bosanskobrodske strane slobodno uđu i da se sprema da preuzmu eventualno ovdje ili bilo gdje ...

Milan Babić: Gde je to tačno?

Radovan Karadžić: Da, pa to je to, sa Novske strane, tačno. Sa Novske strane neka se ovaj, primaknu tamo, slobodno neka priđu, neka jave komandiru, ovom načelniku u Bosanskom Novom, neka kažu da sam ja rekao da se s te strane oni puštaju da priđu da bi mogli eventualno da preuzmu, a ti ostale drži u punoj pripravnosti. Milošević će obavstiti Kadijevića i vojska će se u punoj mjeri uključiti. Mi ćemo završiti sa svim stvarima oko ove pizdarije, neće im se to nikad zaboraviti i ovo će ih koštati države ovaj, ovo što su uradili večeras. Nikad više oni to neće raditi. Mi ćemo završiti sa njima posao, pička im materina, mi ćemo posao završiti sa njima, danas su oni su pokazali ko su oni i šta mogu. A de ti, molim te, u punu pripravnost stavi sve u pograničnim i Titovoj Korijenci da mogu da tamo se prime, i mislim da može prema Petrovcu, da ih odvezu prema Petrovcu, pa Petrovac, Drvar, Knin ...

Milan Babić: Pa dovoljno je od Otoke da ih vrate nazad, pa sledeće je naše selo. Prema Novome.

Radovan Karadžić: A prema Novome. Ajde ti u to selo slobodno iz Dvora na Uni ...

Milan Babić: E da, pozvati ove i da vam javim odmah.

Radovan Karadžić: Jeste al' reci načelniku, predsedniku opštine u Bosanskom Novom da je to samnom dogovoreno ...

Milan Babić: *Da ih preuzmu gore ...*

Radovan Karadžić: *Vidi, molim te, MUP Hrvatske se panično interesuje za tu stvar, već dva sata telefoni zvone stalno, oni će probati da ga oni otmu.*

Milan Babić: *Aha*

Radovan Karadžić: *Oni će ga, zato je vrlo važno da se, da ovaj, ovi mogu da kažu da izvrše tu obavezu, ali da namjeste da ga MUP Hrvatske uzme. Zato ti jake snage pripremi, neka, na svim ovim pravcima.*

Milan Babić: *Da, da.*

Radovan Karadžić: *Dosta jake snage na svim pravcima a sa ove Bosanskonovske neka priđu jake snage ... da mogu da ga preuzmu da ga ne uzme MUP Hrvatske.*

Milan Babić: *Dobro.*

Radovan Karadžić: *'Ajde, inače da znaš da gore znaju Milošević i Kadijević i da će se to ... Samo kad bi se izdržalo dok svane znaš, onda bi helikopteri došli ...*

Milan Babić: *Ovaj mi reče da se ... ostali su najuporniji. Ovaj mi reče, sad tu jedan milicioner koji je došao iz Bihaća za pomoć, sad sam ja sa njim razgovarao.*

Radovan Karadžić: *Ma ne vjerujem ja njima, ne vjerujem ja njima, to je sve laž, oni svi lažu, ja sam s njima dva, tri puta bio u razgovoru, lažu oni svi. Oni su to namjestili, oni su sitne pakosti svoje namještaju, a ne znaju da se od toga drma država. Oni ne znaju da sa Srbima nema tih šala. Oni bi sad nazad ali to im se otelo.*

Milan Babić: *Da, da, pa onu su zaboravili šta je bilo sa Kijevom, zaista.*

Radovan Karadžić: *Ja njima ne vjerujem, ja njima ne vjerujem ništa, ti molim te pripremi potpuno, reci Radovan Karadžić mi je rekao da mi ne može garantovati. I ja sam prekjuče rekao, ja ne mogu Milana Babića lagati da mu garantujem da će sve biti u redu. Ja ti kažem, ne mogu da ti garantujem i dajem ti potpuna ovlašćenja da ti, što se tiče bosanske strane naročito ovih srpskih opština, sve pripremiš.*

(Kraj presretnutog razgovora)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: *Da, hvala vam. Gospodine, ko je vodio ovaj razgovor, da li ste prepoznali glasove?*

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: *Ja i Radovan Karadžić.*

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: *Kada se odvijao ovaj razgovor?*

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 8. na 9. ili 9. na 10. septembra 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se sećate u koje doba dana je to bilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Noću.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Karadžić vam ovde zapravo kaže da se spremite, da budete u pripravnosti da preuzmete i da se umešate u preuzimanje gospodina Martića. Da li ste se vi zaista i pripremili da ga preuzmete na granici?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je policija radila. Ja sam za to obavješten od Nikole Manovića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ovom razgovoru vi kažete gospodinu Karadžiću "Oni su zaboravili šta je bilo sa Kijevom zaista". Zbog čega ste ovo rekli? Šta ste pod tim mislili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vojska je uništila Kijevo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to ono šta bi se desilo sa Muslimanima da nisu pustili Martića? Da li bi se isto desilo i sa njima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Moguće.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi u to vreme mislili da bi to bila posledica ne puštanja Martića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možemo da se vratimo na otvorenu sednicu. Časni Sude, ovaj poslednji presretnuti razgovor treba da bude pod pečatom.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Svedoče, sledeći presretnuti razgovor je tabulator 10 u registratoru sa presretnutim razgovorima. Za tehničku kabinu, to je traka broj 12, ponovo ćemo da čujemo samo deo. U engleskoj verziji to je strana broj 15, čućemo je celu. Sa strane broj 16, slušaćemo samo do dela gde se kaže "to sigurno odgovara Tuđmanu, a verovatno i Aliji":

(Snimak presretnutog razgovora)

Radovan Karadžić: Halo

Slobodan Milošević: Halo, Radovane, razgovarao sam sa njim..

Radovan Karadžić: Uh i šta kaže?

Slobodan Milošević: On nije znao ništa, spavao je. On je, to je verovatno jedan od njegovih ljudi iz Generalštaba primio informaciju koju si mi rekao. Rekao sam mu da sam obavešten, da smo mi obavešteni i objasnio sam mu situaciju kao veoma, veoma ozbiljnu. On je odmah preduzeo mere, odmah je rekao "ja ću odmah da preduzmem mere, šta je najbliže?" ... Banja Luka je najbliže mesto u kojem ima značajnijih snaga koje mogu odmah da reaguju ... Da se odmah to reši, noć je, ne može odmah da leti helikopter, ali videću kako da to rešimo, čim svane. Meni sad Jovica kaže da je otišao neki helikopter ...

Radovan Karadžić: Ma ništa, ništa nije otišlo. To je problem što se bojim da će MUP, ovaj muslimanski dio MUP-a da ga preda hrvatskom MUP-u, neko bi to mogao da namjesti ... A onda je to rat u Bosni i Hercegovini, to ne može niko, niko to neće moći da zaustavi.

Slobodan Milošević: To onda niko ne bi mogao da zaustavi.

Radovan Karadžić: Niko ne bi bio sposoban da to tada zaustavi, a ja ne znam do koje mjere Aliji odgovara rat, jer on hoće da ...

Slobodan Milošević: Vejnans (Henri Wynaendts) je bio sada je bio kod mene, pre 15 minuta.

Radovan Karadžić: Aha.

Slobodan Milošević: Ja sam sugerirao Jovici, pošto je on bio na vezi sa Milanom, da kaže neka Martić potpiše protokol, onaj tehnički, oko kontrole prekida vatre i poštovanja ... Da niko neće prvi da otvori i tako dalje. Babić se sa tim složio.

Radovan Karadžić: Da.

Slobodan Milošević: Babić se složio, ali nije potpisao jer nisu hteli da on kaže da je on predsjednik Vlade Krajine, nego su hteli da ga prihvate kao predstavnika Srba u Hrvatskoj koji ovo potpisuje u njihovo ime.

Radovan Karadžić: Da, da, da, uh.

Slobodan Milošević: Pa sam ja rekao Jovici da kaže da će Martić da potpiše, pa će onda i to da bude jedan dodatni razlog da on mora da bude na slobodi da bi to uradio.

Radovan Karadžić: Ne, mi ćemo ovdje politički da to iskoristimo. Danas ponovo imam sastanak sa Izetbegovićem. Oni jednostavno idu na podjelu Bosne i Hercegovine. Mi ćemo da izvršimo regionalizaciju i da postavimo svoj MUP

tamo gdje god smo mi na vlasti, jer ovo je nedopustivo šta su oni uradili. Mi njima ne vjerujemo ni u kakvu spontanost okupljanja tamo, SDA ima i uticaj tamo i vlast i to je, to sve ide na njihov ... Međutim, ako oni, ako vojska što prije helikopter ne pošalje i ne izvuče čovjeka ili transporter oklopni, onda je to velika opasnost. Ovaj Milan Brezak je na stalnoj vezi sa MUP-om Bosne i Hercegovine, sa ovim dijelom koji mi ne kontrolišemo. To je velika opasnost, katastrofa bi bila ako bi se to desilo.

Slobodan Milošević: Ja sam rekao mašini da kaže Kadrijeviću da to tamo treba učtkati.

Radovan Karadžić: Da, pa možemo li provjeriti kod Adžića šta su uradili?

Slobodan Milošević: Sa Kadrijevićem sam bio na vezi i on kaže to će da vidi šta je, a ja Adžića jutros ponovo nisam čuo, ali ću ga sad zvati.

Radovan Karadžić: Da, hoćete da ga ja zovem? Bolje da ga vi zovete.

Slobodan Milošević: Da ga ja zovnem, a možeš i ti da ga zovneš, ne isključuje jedan poziv drugi.

Radovan Karadžić: Da, da.

Slobodan Milošević: Reci mu da je to tako kako je, da sam ti ja rekao da sam se sa njim noćas čuo i da se vi čudite kako oni to još nisu završili.

Radovan Karadžić: Njihov pukovnik je tamo i jedan stariji vodnik.

Slobodan Milošević: Da, da.

Radovan Karadžić: Ali ovo, mislim, to je stvarno nevjerovatno šta ... Mi uopšte ne znamo ko je od MUP-a Bosne i Hercegovine na vezi sa ustašama i Tuđmanu sigurno odgovara, a možda čak i Aliji da bi internacionalizovao, odgovara haos u Bosni i Hercegovini.

(Kraj presretnutog razgovora)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala vam. Ko ovde govori i znate li kada je vođen ovaj razgovor?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Radovan Karadžić i Slobodan Milošević. On je vođen 8. ili 9. septembra 1991. godine u vezi Martićevog hapšenja u Otoci.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Svi ovi razgovori koje smo čuli, oni su svi vođeni istog dana ili iste noći?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, noć i dan posle i jutro posle.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ovom razgovoru pominje se "Jovica". Koji "Jovica"?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jovica Stanišić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je bilo još nekog Jovice koji je bio usko povezan sa MUP-om Srbije ili Miloševićem? Da li je to mogao da bude neki drugi Jovica?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja ne znam o tome.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Takođe se pominje činjenica da Martić treba da potpiše protokol. Kakav protokol, o kakvom se protokolu radi u vezi sa Vejnansom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ambasador Vejnans je bio predstavnik međunarodne zajednice, odnosno Evropske zajednice (European Community), a to je bio protokol o prekidu vatre, o primirju. I to je, u stvari, bila priprema Haške konferencije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Takođe se u ovom razgovoru pominje i jedna osoba po imenu Adžić. Zna li koji je to Adžić?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: General Adžić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Pominje se i izvesni Milan Brzak. Zna li ko je to?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Brezak, Milan Brezak, ministar, zamjenik ministra MUP-a Hrvatske.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ovim smo završili sa ovim razgovorom. Sada bih htela da pokažem svedoku još dva razgovora, vrlo kratko, gde se govori o tom istom pitanju. To je tabulator 35.

SUDIJA MEJ: Da li nam je potrebna privatna sednica? Ako ne, vraćamo se na otvorenu.

sekretar: Na otvorenoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Htela bih da pokažem transkripte pod tabulatorom 34 i 35. Gospodine, za vreme vaših razgovora sa Tužilaštvom, dok ste preslušavali trake sa presretnutim razgovorima, da li ste

čuli dva razgovora između Karadžića i Nikole Koljevića, a gde se govori o hapšenju Martića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste prepoznali glasove?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je bio dobro poznat glas gospodina Koljevića i kakav je on imao glas?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste. Mek, mek glas.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste imali priliku da razgovarate s njim i čujete njegov glas?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, mnogo puta.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, ti transkripti i tekstovi govore sami za sebe, pa nije nužno da raspravljam o sadržaju sa svedokom.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sledeći presretnuti razgovor je tabulator 11, a mi ćemo da čujemo samo deo toga. Za tehničku kabinu, to je broj 13, a, časni Sude, zbog vaše orijentacije, to je u prevodu na stranici 21, počinje sa "pretpostavljam da si obavešten", a završava na strani 22 polu rečenicom "kao prema sebi samima"

(Snimak presretnutog razgovora)

Slobodan Milošević: Pretpostavljam da si obavešten, ja sam rekao da ti kažu ... Ne znam da li su te obavestili oko Martića.

Radovan Karadžić: Jeste, ali to je uglavnom Aca uradio.

Slobodan Milošević: Aca Vasiljević, tako je. Da. To je Veljko. I Adžić.

Radovan Karadžić: Da, da. Ja sad dobro razumijem Aliju, ali sam se vrlo razočarao. Moraću to da mu kažem, on je rekao da će konsultovati advokate, ne trebaju ti advokati ako nema naloga za hapšenje, nije to savezna poternica. Mi ne priznajemo vladu i ne želimo da se miješamo u te stvari. On nije diler droge, nije to šverc droge nego je to ... On je sad tu prdn'o u čabar, s oproštenjem, jer on je mislio da ovoga izda ovima, sad je ovaj spašen, a sad Alija ne zna šta će

da radi. Sve to stavlja do znanja u kakvoj bi mi državi živjeli kad bi napustili Jugoslaviju. Ja sam njima zahvalan što oni nas zajebavaju ... Mi smo ko smo ...

Slobodan Milošević: Mi sad idemo, više nikome nikakav popust. A ako hoće da se biju, tu smo. Nek se nosi u pičku lepu materinu ko god hoće da se bije, tu smo i jači smo.

Radovan Karadžić: Ako hoće da žive mirno, tu smo, nikome neće biti ni bolje ni gore nego nama ...

Slobodan Milošević: Ko hoće sa Alijom i da se sa nama bije, neka izvoli. I izgubiće, to će biti zadovoljstvo za nas ... A ko hoće da bude pošten i kulturn sa nama, mi ćemo se ponašati kao prema sebi samima.

(Kraj presretnutog razgovora)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala vam. Svedoče, prepoznajete li glasove?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, Slobodana Miloševića i Radovana Karadžića.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Na transkriptu piše da je ovo tabulator 13, a tabulator 13 je razgovor Karadžića i generala Kostića, tako da ne znam koji je. Vi ste rekli 13 i piše na transkriptu da je 13.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Tabulator je broj 11, ne znam zašto je pogrešno u transkriptu, jasno je rečeno 11. Gospodine Miloševiću, ako pogledate tabulator 11 i odlomak koji smo slušali, to je na dnu stranice 21 ... Vidite brojeve strane na dnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U redu, to je samo tehnička stvar, gospodine Mej, često ima konfuzija u ovoj njihovoj dokumentaciji. I sami vidite da piše da je bio 13. U redu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zna li kada se odvijao ovaj razgovor? Možete li to da zaključite iz sadržaja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 9. ili 10. septembra 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, datum na transkriptu je pogrešan.

SUDIJA KVON: I zbog tačnosti zapisnika hteo bih da kažem da je tužilac rekao tabulator 11, a za tehničku kabinu da je to kod njih na snimku broj 13.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Svedoče, u odnosu na ovaj presretnuti razgovor imam pitanje koje se odnosi na jedan deo koji nismo slušali, ali se nalazi neposredno pre onog dela koji smo slušali. Časni Sude, to je na stranici 21 gde gospodin Milošević kaže: "Reći ću Goranu da mora da dobije informacije o imenima od vaših ljudi, pa da ih sve nazovu i onda uzrokuju neke probleme". O kom Goranu se ovde radi, da li to vidite iz sadržaja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O Goranu, šefu kabineta predsednika Miloševića. Goran Milinović, mislim da je Goranovo prezime Milinović.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Iza teksta koji smo čuli nalazi se još jedan citat, to je nekoliko redova ispod teksta koji smo čuli, na strani 22. Gospodin Milošević kaže: "Dajte Krajišniku dobre instrukcije, neka ide u Strazbur (Strasbourg) i neka stupi u vezu sa Ajgom (Ajga), onda mogu zajedno da idu na federalnom nivou". Da li znate šta se odvijalo tada u Strazburu i o čemu ovde govori gospodin Milošević?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Neki sastanak, ne znam tačno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala vam. U kontekstu hapšenja Martića imamo još jedan presretnuti razgovor. To je pod tabulatorom 1, dakle 1A. Dok ste za vreme vašeg boravka u Hagu u kancelariji Tužilaštva slušali sve ove snimke, da li ste preslušali i ovaj telefonski razgovor sa Radovanom Karadžićem i sa Kostićem, gde se govori o činjenici da su sva četvorica na sigurnom? Na prvoj stranici se spominje da su sva četvorica na sigurnom. Sećate li se toga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, sjećam se.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I gospodin Karadžić kaže: "Izvršno, hvala vam i zahvalite se Aci". Da li znate o kom Aci tu govori?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Aci Vasiljeviću, načelniku bezbjednosti JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Hvala vam. Časni Sude, ovim smo završili sa presretnutim razgovorima koji se odnose na hapšenje Martića. Sad bih se vratila na neke presretnute razgovore gde se govori o međunarodnim konferencijama.

SUDIJA MEJ: Mislim da je prikladan trenutak za pauzu. Sada ćemo da napravimo pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospođu Uerc-Reclaf.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala, časni Sude. Pre nego što pređem na sledeći presretnuti razgovor, moj kolega, gospodin Bauer (Bauer), mi je napomenuo da u vezi sa gospodinom Milanom Martićem imamo još četiri dokazna predmeta koja još nismo prešli i koji objašnjavaju njegov položaj. Htela bih da ih sada predložim na usvajanje i da o njima ukratko porazgovaramo. Molim da se svedoku pokažu tabulatori 50, 51, 52 i 53 iz dokaznog predmeta 352. Sada nam nije potrebno da o njima uopšte diskutujemo, samo da ih svedok na kratko pogleda. Pod tabulatorom 50 je jedan dokument koji se tiče odluke o osnivanju Sekretarijata za unutrašnje poslove Srpske Autonomne Oblasti Krajina iz januara 1991. godine. Gospodine, ovaj dokument nije potpisan. Da li je on usvojen?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je ta odluka usvojena?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći dokument pod tabulatorom 51 je odluka ili rešenje o imenovanju Martića za sekretara za unutrašnje poslove iz januara 1991. godine. Imamo i zapisnik Izvršnog veća koji se tiče ovih odluka, a pod tabulatorom 53 je Ukaz o unutrašnjoj organizaciji i reorganizaciji Sekretarijata za unutrašnje poslove, takođe iz januara 1991. godine. Htela sam samo da pogledate ove dokumente kako biste potvrdili njihovu autentičnost. Možete li to da potvrdite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, autentični su.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Hvala. Time smo završili sa ovim dokumentima. Časni Sude, kada smo pokušali da preslušamo ove razgovore, ove trake, od njih smo privremeno odustali. Na njima je na početku bilo mnogo šumova koje nismo mogli da smanjimo, ali on traje vrlo kratko. Iz nekog tehničkog razloga koji ja ne umem da vam objasnim, ovaj deo trake ne može da se iseče, ali onaj deo trake koji je važan se jasno čuje. Zbog toga vas molim da

strpljivo izdržite taj prvi deo trake gde se čuje dosta šuma, dok ne dođe onaj tekst koji nas zanima. Taj razgovor je pod tabulatorom 30, za tehničku kabinu to je traka 4 na kompakt disku, a prevod onog dela koji ćemo čuti nalazi se na strani 1, počinje u donjem delu strane rečima "tri meseca ne dolazi u obzir. Ma koja tri meseca". U originalu se kaže "ma koja tri meseca" i onda traka ide dalje do strane 2 gde se završava rečima "odozdo Milan, i ako treba odozdo Momir i šta ja znam". To je taj deo koji nas zanima, koji će da bude razumljiv. Hvala vam. Možemo li da počnemo?

(Snimak presretnutog razgovora)

Slobodan Milošević: *Tri meseca ne dolazi u obzir. Ma koja tri meseca ... Ja mislim da treba radikalno sad neke stvari da se menjaju ... Radikalno.*

Radovan Karadžić: *Da.*

Slobodan Milošević: *Nema tu više zajebavanja. Ja mislim da je jako dobro da je morala vojska da izvuče ovo iskustvo u Sloveniji, da se vidi da od toga nema ništa. I da u toj vojsci koja je za Jugoslaviju nema mesta za one koji vojnicima pucaju u leđa.*

Radovan Karadžić: *Da, da.*

Slobodan Milošević: *Vidiš, to je to.*

Radovan Karadžić: *Da, da. Samo šta je još problem ... Može da napravi dodatne probleme to što smo odlučili da sačuvamo, da ih nateramo da zakasne tako da im se oni posle nigdje ne mogu priključiti ... Pa ja mislim da oni tamo posle imaju ta njihova tri dana odmora ... Gligorov i njegov čovjek će da rade i tako dalje..*

Slobodan Milošević: *Nema oni šta više da rade, sad smo mi na potezu. Mogu Gligorov i ovaj da rade šta god hoće, neće oni ... Tu je jasna stvar, to možemo sad detaljno da raspravimo. Oni hoće da se otcepe.*

Radovan Karadžić: *To je jasno.*

Slobodan Milošević: *To je jasno. I treba ih pustiti da se otcepe, ali je samo pitanje otcepljenja po liniji koja nama odgovara.*

Radovan Karadžić: *Da. Da, da.*

Slobodan Milošević: *Ništa više.*

Radovan Karadžić: *Dobro. Oni ne mogu da čekaju ovoga više, njima se žuri, je l'?*

Slobodan Milošević: *Koga da čekaju?*

Radovan Karadžić: *Pa ovoga našega. Bosna ...*

Slobodan Milošević: Pa oni ne smeju da ga čekaju. Što se Slovenije tiče, ja bih njih pustio odmah, da idu odmah, a ovi drugi da se s nama razgraniče. I ja ne mogu da pustim tvog čoveka, zato što tvoj čovek ne može čak ni tebi to da donese ...

Radovan Karadžić: Da, da ...

Slobodan Milošević: ... ne može ni da donese odluku.

Radovan Karadžić: Da, da ...

Slobodan Milošević: Nemoj to da mu dozvoliš.

Radovan Karadžić: Da, da. Pa jeste, to za sada jeste tako, ali ako budu ako ... Vidiš, večeras smo mi pucali na njih ... Evo, već su pucali po prozorima ujaka Momirovog, rafal, 10 metaka su mu sasuli u prozor ... To su već neke probne akcije, privikavanje i tako dalje, tako da ... Tu bi dobro bilo da stvari idu veoma brzo.

Slobodan Milošević: Sad mi moramo stvari da radikalizujemo i ubrzamo. To je potpuno jasna stvar, da stvari radikalizujemo i ubrzamo.

Radovan Karadžić: Da, da ...

Slobodan Milošević: Da preduzmemo radikalne korake i da ubrzamo stvari ... A videćemo hoće li Evropska zajednica biti na nivou svojih garancija, da oni prestanu sa tim nasiljem i da oni vrše suspenziju svojih odluka ...

Radovan Karadžić: Da li ide to u vezi sa srpskim nasiljem u Hrvatskoj, da li je to uslov?

Slobodan Milošević: Sve je unutra, svako nasilje mora prestati.

Radovan Karadžić: Da, da. Dobro, ja mislim da bi sad bilo neophodno sutra ili prekosutra da sjednemo, mi oдавде, odozdo Milan i ako treba odozdo Momir ... I šta ja znam, da sjednemo jedno sat, dva vremena.

Slobodan Milošević: Mislim da bi to bilo najbolje sutra.

Radovan Karadžić: Došao bi Nikola ...

Slobodan Milošević: Sutra bi bilo najbolje.

Radovan Karadžić: I Krajišnik i ja mislim da bi to moralo ...

(Kraj presretnutog razgovora)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možemo ovde da se zaustavimo. Dosta je. Hvala vam. Gospodine, da li prepoznajete glasove?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, Radovana Karadžića i Slobodana Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Iz sadržaja onoga šta smo čuli i teksta koji je pred vama, da li možete da odredite vreme kada se odvijao ovaj razgovor?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Odvijao se početkom jula mjeseca, prije 8. jula 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako to znate, po čemu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Po suspenziji na tri mjeseca, znači suspenziji odluka Hrvatske i Slovenije da se otcijepi i angažovanju međunarodnih posrednika u toj stvari.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević govori i čujemo ga kada kaže da nešto sad treba radikalno da se menja. O čemu se radilo, o kakvim se radikalnim merama govorilo u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa da se praktično natjeraju Hrvatska i Slovenija da napuste Jugoslaviju i da to što ostane kad oni napuste Jugoslaviju, da to što ostane bude Jugoslavija, odnosno ta nova država koju je Slobodan Milošević pravio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se u to vreme o tome govorilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Govorilo se na različite načine. Da, u to vrijeme.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Takođe Radovan Karadžić pominje pitanja vezana za srpsko nasilje u Hrvatskoj i pita da li je to uslov. Da li je bio uslov da se srpsko nasilje u Hrvatskoj zaustavi i ako je to tako, ko je postavio taj uslov?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa Evropska zajednica je postavila uslov, da bi se prekinula neprijateljstva i da se za tri mjeseca nađe politički dogovor o preuređenju Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević zatim kaže: "Sve je to uključeno, svako nasilje mora da se prekine". Da li je on preuzeo korake da se nasilje u Hrvatskoj prekine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se nasilje nastavilo, nasilje sa srpske strane?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, provokacije i oružani napadi su se nastavili.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim privatnu sednicu za jedno pitanje.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na kraju ovog razgovora koji smo čuli, gospodin Karadžić govori o tome da je neophodan jedan sastanak sutra, kaže "potrebno je da se sastanemo sutra" i kaže "neophodno je sutra ili prekosutra da sednemo odavde, odozdo Milan, odozdo Momir i šta ja znam, da sednemo jedno sat, dva vremena", to je kraj citata. Da li on govori o vama ili o nekom drugom Milanu ili ne možete da odredite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Verovatno o meni.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi zaista održali taj sastanak, da li ste vi bili na tom sastanku i ko je taj Momir odozdo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, nisam bio na sastanku na kom je bio Momir, Bulatović vjerovatno. Ja sam bio kasnije na sastanku koji sam već opisivao. Negde oko sredine jula. Na kom je bio Karadžić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to sastanak o kome ste govorili da je gospodin Karadžić na njemu govorio o Muslimanima koje treba saterati u doline, u nizine, ili je to bio neki drugi sastanak? Možete li da nam kažete?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bio taj sastanak na kome je Karadžić o tome govorio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Mislim da smo sa ovim razgovorom završili. Sledeći, mislim da ne moramo da preslušavamo traku, to je tabulator 22 ...

SUDIJA MEJ: Možemo li da se vratimo na javnu sednicu?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, možemo.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći tabulator nosi broj 22 i ja sam već označila pasus za svedoka, kao i deo koji treba da se stavi na grafoskop. Pre svega da li ste čuli jedan razgovor između Radovana Karadžića i gospodina Miloševića gde oni razgovaraju o poseti gospodina Vejnansa?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, moramo ipak da idemo na privatnu sednicu. Vidim da nećemo moći o ovome da govorimo na javnoj sednici.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, kad pogledate tekst pred sobom vidi se Slobodan Milošević kaže: "Ovaj danas će da bude, ovaj Vejnansa kod ovog Milana". Da li je to, taj Milan, to ste vi, da li ste vi očekivali posetu Vejnasa tog dana?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, to je bila druga posjeta Vejnansa.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I sada ću da citiram gospodina Slobodana Miloševića, gde on kaže: "I on mi je juče rekao da kada je bio tamo, na tom mestu, da su mu pokazali da su posledice bile posebno katastrofalne tamo gde su oni bili napadnuti od strane nekih Srba i tako dalje. Video je velike kratere. Ne znam ... Od tih granata i tako dalje. Ne verujem da su mu pokazali sve šta su te Martičeve snage uradile, već su to verovatno sami učinili i napravili da izgleda tako". Gospodine, na početku ovog transkripta vidimo da je pomenut Gospić. Šta se to dogodilo u Gospiću, a šta je bilo pokazano gospodinu Vejnansu i o čemu je gospodin Milošević govorio?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bile su borbe oko Gospića između srpskih snaga, koje su napale Gospić u namjeri da povrate kontrolu nad istočnim dijelom grada i snaga hrvatske vlade koje su ga branile, koje su branile Gospić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su Martićeve snage učinile strašne, užasne stvari?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta? Možete li da budete određeniji?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Korišćena je minobacačka vatra.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Protiv civilnih meta ili samo protiv vojske?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja nisam imao precizan uvid u to što se dešavalo na terenu, ali po pravilu su mete neselektivno birane.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Htela bih sada da nastavim dalje sa ovim presretnutim razgovorom, do sledeće označene stranice. Časni Sude, to je na strani 3, na vrhu stranice i želela bih da citiram: "Slobodan Milošević: 'Ovo verovatno nisu uradili Srbi, već one tamo propalice. Znači on potpuno nezavisno od tog njihovog razgovora, za koji navodno ne zna, treba da ukaže na posledice u Gospiću.' Radovan Karadžić: 'U redu. Sad ću ja da ga zovem. Ja mislim da on nije dovoljno ... On je pomalo krut, nefleksibilan. On nije dovoljno, nije dovoljno elastičan i mudar da to učini. Da, on ... Kod njega ima ta jedna mala falinka, nedostatak shvatanja da se mora odigrati određena protivigra kad tad, kad tako nameste. A ovi su veliki majstori u tome, a mi nismo nikakvi majstori u tome ...

SUDIJA MEJ: Ja ne mogu da nađem taj deo.

TUŽILAC UERC-RECLAF: To je strana 3, počinje rečima "to verovatno nisu radili Srbi".

SUDIJA KVON: To je strana 2.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Izvinjavam se, to je strana 2 kod vas, izgleda da ja imam malo stariju verziju.

SUDIJA MEJ: Našli smo, našli smo, to je negde bliže sredini.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, tu je. Ja sam čitala deo gde gospodin Milošević kaže, nastavljam: "Zato ti i govorim, mora da se balansira, da se održava ravnoteža ... Trebalo bi na određeni način kompenzirati, tu njegovu sliku da su ovi nešto napravili u Gospiću, velike razorne učinke i tako dalje. Isto tako treba da mu se kaže da su oni napravili to i to, i tamo i ovde". Kraj citata. Sada ću zbog sledećeg pitanja morati da zatražim privatnu sednicu.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je gospodin Karadžić vas zaista nazvao i da vam instrukcije šta da kažete gospodinu Vejnansu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne sjećam se sa kim sam razgovarao, nisam siguran da je Karadžić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta su vam rekli da uradite kada se sretete sa gospodinom Vejnansom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da mu pokažem šta su Hrvati učinili oko Knina.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to ono šta se ovde podrazumeva, ovde kad se kaže "kompenzirati tu njegovu sliku da su ovi nešto napravili u Gospiću". Srbi da su napravili u Gospiću?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, da se napravi, da se neka ravnoteža međusobnih razaranja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to nešto šta je bilo uobičajeno, da li je bilo uobičajeno da se naglasi nasilje druge strane da bi se na neki način izgledilo ono šta je učinila sopstvena strana? Da li je to bilo tipično ponašanje tokom međunarodnih pregovora i sastanaka?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da. Bilo je tipično, bilo je isticanje učinaka druge strane. Preuveličavanje učinaka druge strane.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada, pogledajte malo dalje u tekstu, pominje se tačnije vidim ovde pitanja koja postavlja Radovan Karadžić u vezi sa Kostajnicom. Pita gospodina Miloševića "da da, dobro, a recite je li Kostajnica pala, čuo sam, je li?", a odgovor je "e, nemam precizne podatke". Da li ste našli taj deo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, možemo da se vratimo na otvorenu sednicu, zaboravila sam da kažem.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Znači, gospodin Karadžić postavlja pitanje u vezi sa Kostajnicom. Šta se to dogodilo u Kostajnici u to vreme? Govorimo o septembru 1991. godine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bila je borba JNA i srpskih snaga koje su nastojale da zauzmu Kostajnicu koju su držale snage hrvatske vlade.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nastavljamo dalje. Nešto niže u tekstu gospodin Karadžić pita o Okučanima: "Radovan Karadžić: 'A Okučani nisu zauzeti, zar ne?' Slobodan Milošević: 'Ovamo gore je bio baš dobar učinak. Bio je dobar učinak gore, jako dobar. Ovaj, pričaćemo, ne možemo sad telefonom. Tu je bilo raznih stvari.' Radovan Karadžić: 'Bojim se da će ... Vojška se dosta povukla tamo i bojim se da neće uspeti da se održe Okučani.' Slobodan Milošević: 'To ćemo da vidimo šta je i kako je.' Radovan Karadžić: 'To ne bi smelo. Ja mislim da tu Joca ima dobre procene, to je kičma, to je kičma. To kad se drži, onda se drži i put za Pakrac i sve.'" Kraj citata. Da li se u to vreme nešto dešavalo u Okučanima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, vodile su se borbe oko Okučana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovaj Joca koji se tu spominje, da li znate ko je to?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Stanišić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to bio nadimak kojim se on obično nazivao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, od milja, za bliže saradnike.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A sada idemo dalje, na zadnju stranu. To je peta strana u engleskoj verziji, a pretpostavljam da je tako i na srpskoj verziji. Tu se ponovo spominje Jovica. Karadžić kaže: "Dobro, ako možete. Ovaj Aca je sjajan bio u svemu ovome, ali bi trebalo samo ... Mislim da Jovica ima tu odlične procene, da nam to ne ... Jer onda posle se oni pogađaju lakše i drugačije. Tu treba očuvati taj put za Pakrac i ... Sve to očuvati". Prvo, ko je Aca, ko je taj briljantni Aca?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Aca Vasiljević.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako to znate? Što je on uradio u vezi sa Okučanima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja tačno ne znam. On je bio načelnik vojne bezbjednosti. On je bio pominjan i u vezi događaja oko Martića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ovde se ponovo spominje i Jovica?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To su dva čovjeka koja su imala informacije o borbenim dejstvima. Oni su bili načelnici službi koje su se time bavile.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U čemu je važnost puta za Pakrac, ukoliko je on važan? Da li znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, bio je važan za Srbe jer je spajao Zapadnu Slavoniju, teritoriju Zapadne Slavonije sa srpskim teritorijama u Bosni i u Jugoslaviji to jest u Srbiji.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Hvala. Sada idemo na sledeći presretnuti razgovor. Tabulator 22.

SUDIJA MEJ: Upravo smo imali 22.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Izvinjavam se, mislim na 21. Dakle ne tražim da to slušamo, samo ćemo da pogledamo transkript, jedan deo transkripta. Ono šta me zanima se nalazi na 10. strani, počinje na 10. strani u zadnjem redu, a prelazi i na 11. stranu. Prvo, recite da li ste pogledali taj transkript i da li ste slušali razgovor između Slobodana Miloševića i Radovana Karadžića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: To je razgovor od 9. avgusta 1991. godine. Sada, dakle, citiram sa 10. strane: "Slobodan Milošević: 'Niko se ne bori na granicama Hrvatske.' Radovan Karadžić: 'Da.' Slobodan Milošević: 'Upravo suprotno ...' Radovan Karadžić: 'Unutra.' Slobodan Milošević: 'Tamo unutar Hrvatske, na obodima srpskih krajeva.' Radovan Karadžić: 'Da, da. Je li ... Jesu li sada, jesu li pozicije takve da bi ovo odgovaralo kad bi se to napravilo?' Slobodan Milošević: 'Ne. Ja mislim da su skoro takve.' Radovan Karadžić: 'Skoro? A gore malo, Petrinja i Sisak?' Slobodan Milošević: 'Skoro takve, nema tu ništa više ... Nema tu uopšte neke velike razlike.' Radovan Karadžić: 'Da, da, to bi trebalo da postave prirodno, što pre. Ako se Evropi (Europe) žuri da završi stvari, eto, izvolite. Nek završe stvar.' Slobodan Milošević: 'Da, da, pa da počnemo mirno, brate, da radimo. I posle da idemo na letovanje, je li ...'" Kraj. Gospodine, u koje vreme se vodi ovaj razgovor i šta se u to vreme dešavalo na međunarodnoj sceni?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Početkom avgusta meseca 1991. godine Evropska zajednica inicirala je pregovore o političkom riješenju za Jugoslaviju. Znači to je bio nastavak aktivnosti Evropske zajednice od jula meseca 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tu se spominju i borbe unutra, na obodima srpskih krajeva. Isto tako Radovan Karadžić postavlja pitanje o Petrinji i Sisku. Recite nam šta se dešavalo u Petrinju i Sisku u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vođene su borbe oko Petrinja i Siska.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je vodio borbe?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: S jedne strane garnizon iz Petrinje i srpske dobrovoljačke jedinice, s druge strane snage Vlade Hrvatske.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. A sada idemo na tabulator 39. To je traka koju ćemo da čujemo, jedan deo te trake ćemo da čujemo. Izvinjavam se, mislim da smo to već preslušali. Ne, nismo, izvinjavam se, nismo. Znači, to je 39. Sada ćemo to da čujemo u engleskom prevodu, to je strana 3, počinje negde u sredini strane od mesta gdje se spominje ime "Zulfikar" i slušaćemo traku do strane 5, četvrti red odozgo, gde završava sa "da, da, dobro, on je ovde u Interkontinentalu". Znači, to ćemo sada da slušamo. Informacija za tehničku kabinu, to je peta traka.

(Snimak presretnutog razgovora)

Slobodan Milošević: Bio mi je Zulfikar. On kaže da će dati to za Televiziju Sarajevo ako budu hteli da mu emituju. Ovaj Kadić, bre, izjavljuje kako dobrovoljci iz Bosne siluju Muslimanke, pale kuće i tako dalje, to sve kaže preko televizije. Kaže da oni hoće da izazovu rat u Bosni i Hercegovini.

Radovan Karadžić: Gotovo je, on je krenuo u rat. Evo ja imam sad pred sobom telekse koje šalje Doko po njegovom ovlaštenju. Oni prevode sve neraspoređene vojne obveznike, u stvari ko će znati da li raspoređene ili neraspoređene, jer nisu dali evidenciju vojsci, oni ih prevode u rezervni sastav milicije. Oni prave, danas je počeo, 23. septembra oni su počeli da prave republičku armiju.

Slobodan Milošević: Da, da.

Radovan Karadžić: I ja sam to javio Generalštabu, nije bilo Adžića nego onom dežurnom sam tamo to saopštio. Mi sad moramo, ne znam da li da savjetujem ovim našim da se odazivaju ili da se ne odazivaju.

Slobodan Milošević: Da se odazivaju, svakako, jer oni će doći u sukob sa armijom i onda ćeš imati armiju na jednoj strani, a ove na drugoj strani, svakako, jer nema tu ko nego armija.

Radovan Karadžić: Ne, ne, da li da se odazivaju u rezervni sastav milicije, to pitam.

Slobodan Milošević: A ko, naši?

Radovan Karadžić: Da.

Slobodan Milošević: Nema šanse, brate.

Radovan Karadžić: Pa ne, ali ako se odazovu i oni će dobiti oružje pa neće moći sa njima da ...

Slobodan Milošević: Ma znam, ali oni treba da se odazivaju u armiju da ...

Radovan Karadžić: Dobro, odazivaju se u armiju, to i nije tako loše ovdje ...

Slobodan Milošević: Pa znam, ali vidiš šta rade, ima svakojakih bukača i čuda. Evo, jesi video šta je Martić rekao juče, ovamo, za Draškovića?

Radovan Karadžić: Da, vidio sam.

Slobodan Milošević: To bi trebalo i od vas da isto ide, slično. Evo, RTS je rekao nešto, ne o Draškoviću, ali o tome ...

Radovan Karadžić: Mi smo to imali neki dan, pročitao sam vam, ja vidim da su oni malo korigovali u "Politici", ali dobro. To je ...

Slobodan Milošević: Dobro, ali dajte opet danas ovo, na liniji ovoga šta je rekao Martić i da se maksimalno da podrška armiji.

Radovan Karadžić: Jeste li vidjeli ovo što su Biljana i Nikola uradili?

Slobodan Milošević: Nisam još video.

Radovan Karadžić: Pa to je poslano Miri, dajte neka ...

Slobodan Milošević: Bi-Bi-Si (BBC) mi je bio, pa Aca svratio da mi kaže nekoliko reči

Radovan Karadžić: Je li može Aco da vam učini ono? Ne?

Slobodan Milošević: Pa ja se nadam da može, evo sad ćemo da vidimo. To je taj dosije koji se odnosi na njega.

Radovan Karadžić: Da, na onoga tamo.

Slobodan Milošević: Na Aliju?

Radovan Karadžić: Ne, ne, na Šabića.

Slobodan Milošević: Na Šabića, da. Ja se nadam da može.

Radovan Karadžić: Neka ona dvojica stupe, neka Aco odmah stupi direktno s njim u kontakt, to će najbolje biti.

Slobodan Milošević: Da, da, dobro. On je ovde u "Interkontinentalu", pa ćemo videti.

(Kraj presretnutog razgovora)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Gospodine, da li prepoznajete glasove?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, Slobodana Miloševića i Radovana Karadžića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možete li na osnovu sadržaja ovog razgovora da nam kažete kad se on vodio?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vodio se u vrijeme pojačane mobilizacije u Srbiji, kada je opozicija protestovala i kada je Vuk Drašković kritikovan da se protivi mobilizaciji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad je to bilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Septembra 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spominje se Martić i to da je on nešto rekao o Draškoviću. Da li se sećate da li je Martić u to vreme držao govore protiv Vuka Draškovića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, davao je izjave.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I što je on rekao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam tačno, uglavnom ga je kritikovao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodin Milošević i gospodin Karadžić govore o mobilizaciji bosanskih snaga. Da li vam je poznato da se u to vreme odigravala i mobilizacija u Bosni, u septembru 1991. godine? Da li to znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, znam, na području Bosanske Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da su se mobilisali ljudi u Krajiški, u Banjalučki korpus JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A zašto je važno da se ljudi mobilišu u vojsku, a ne u rezervnu policiju? Da li to možete da objasnite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vojska je bila u nadliježnosti Beograda, odnosno Slobodana Miloševića i Predsjedništva Jugoslavije, a policija je bila u nadliježnosti vlasti Bosne i Hercegovine, odnosno Alije Izetbegovića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovde se takođe ponovo pominje Aco i to dva puta. Ko je to?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Aca Vasiljević, jer jedino za tog Acu znam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Nešto niže dole, dalje od ovog teksta kog smo čuli, a na istoj strani, spominje se Dubica. To je na petoj strani, časni Sude. Gospodin Karadžić kaže: "Da, da, tamo sam angažovao Krajinu, da to vide. To je nešto u Dubici, neke budalaštine partizanske. Oni se sad petljaju oko petokrake, oko budalaština. Ta Dubica je bila partizanska, sad neće da bude partizanska". O kojoj Dubici on govori?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bosanskoj Dubici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Onda smo završili sa ovom trakom. I sada idemo na tabulator 31. To je takođe razgovor koji moramo da čujemo. Časni Sude, za vašu orijentaciju, razgovor ćemo da čujemo od zadnjeg reda na drugoj strani, kada, u stvari, počinju da govore dvoje ljudi, drugi su govorili ranije. Slušaćemo razgovor do samog kraja. Za tehničku kabinu, ovo je sedma traka.

(Snimak presretnutog razgovora)

Radovan Karadžić: Halo.

Slobodan Milošević: Radovane ...

Radovan Karadžić: Da.

Slobodan Milošević: Ja sam razgovarao sa najvišim mestom.

Radovan Karadžić: Dobro.

Slobodan Milošević: Molim te, ovo treba da razumeš, jer, što se kaže, ne mogu da ti sve objašnjavam.

Radovan Karadžić: Dobro.

Slobodan Milošević: Od strateškog je značaja za budući "RAM", znaš šta je "RAM"?

Radovan Karadžić: Znam, sve znam.

Slobodan Milošević: Da banjalučka grupacija bude sposobna i mobilna.

Radovan Karadžić: Dobro.

Slobodan Milošević: Zato moraš, prvo, obezbedi da ona bude sposobna i mobilna i da nema nikakvih problema. I drugo, za jedan sat se javi Uzelcu sa pozivom na dogovor na najvišem mestu.

Radovan Karadžić: U redu.

Slobodan Milošević: I svi dodatni ljudi koje možeš da obezbediš.

Radovan Karadžić: Dobro.

Slobodan Milošević: Sve koliko ti daš ljudi dodatnih, svi treba da ostanu da čuvaju kuće i teritoriju i blokiraju te HDZ-ove centre i tako dalje. Sve će ih naoružati i sve će im obezbediti, helikopterom ćemo doterati sve to ...

Radovan Karadžić: Odlično. Molim vas, takođe ...

Slobodan Milošević: Prema tome, ja te molim za broj 1 i broj 2, to lično moraš da regulišeš, a ova druga stvar, Kupres, to je jako važno.

Radovan Karadžić: Tačno

Slobodan Milošević: A ono treće što sam rekao, miting, to je zbog međunarodne javnosti izuzetno važno.

Radovan Karadžić: Ide, ide to. Nego, ovo mi recite, možemo li istu stvar urediti, da mi vrate oružje Teritorijalne odbrane u Šipovu i Mrkonjiću?

Slobodan Milošević: Ma to je sitnica, bre.

Radovan Karadžić: Dobro, nek me naoružaju tamo, evo ja sam ... Mi smo spremni, imamo 170 u Mrkonjiću i 150 u Šipovu i oni su spremni da idu na Kupres.

Slobodan Milošević: Je li to isto nadležan taj Uzelać?

Radovan Karadžić: Ne, ne, ovo je ovaj ... U stvari, ja mislim da jeste on. Jeste, jeste.

Slobodan Milošević: Kaži mu i to, brate, nema problema.

Radovan Karadžić: U redu.

Slobodan Milošević: Ne možemo svaku sitnicu da raspravljamo ovako.

Radovan Karadžić: Dobro, dobro. Ovih 150, 170, ići će na Kupres. Na Kupresu imamo 750 ljudi ...

Slobodan Milošević: Nama je isto bitno da taj bataljon koji je digla vojska na Kupresu bude tamo i da bude kako treba.

Radovan Karadžić: Biće, ali ako dobiju. Ovi neka ih stave pod njihovu komandu, ovi koji ostaju, jer je Kupres užasno ... To je 50-50 i tu su Srbi užasno stradali tokom rata.

Slobodan Milošević: Da ti kažem nešto: čak i ovaj ljudi Šešelj jeb'o je mater juče opoziciji.

Radovan Karadžić: Vidio sam, čuo sam.

Slobodan Milošević: Znaš šta im je rekao, kaže "pa zar ste sad, kad JNA treba da brani srpski narod, rešili da napadate JNA?"

Radovan Karadžić: Da, da, to je ...

Slobodan Milošević: I onaj što ima kravatu Cimermanovog (Warren Zimmerman) kelnera ...

Radovan Karadžić: Da, da.

Slobodan Milošević: Jebo te Bog, čak je i njemu jasno.

Radovan Karadžić: Jasno, jasno, sigurno.

Slobodan Milošević: A ovim izdajnicima nije jasno.

Radovan Karadžić: Vidio sam to, vidio sam.

Slobodan Milošević: Juče u direktnom kontaktu sa Mesićem ...

Radovan Karadžić: Imate li slučajno Uzelčev telefon?

Slobodan Milošević: Nemam ja to, ali nađi to, nek ti nađu ovi tvoji.

Radovan Karadžić: Da, da, dobro.

Slobodan Milošević: Nek ti nađu. Molim te, za sat.

Radovan Karadžić: Dobro.

Slobodan Milošević: Sad je 13.00, u 14.00 mu se javi. Reci "molim vas, ja želim da obezbedim maksimalnu političku podršku ...

Radovan Karadžić: Hoće li on primiti još naših mladića ako mu treba ili samo ono što je već ...

Slobodan Milošević: Primiće, ako treba, ali dajte vi, koliko god odredite da vam treba tu da ostane. Biće helikopterima prebačeno za njih sve, da imaju da ostanu to da čuvaju.

Radovan Karadžić: Dobro, dogovoreno.

Slobodan Milošević: Nek imaš sve.

Radovan Karadžić: Dogovoreno.

Slobodan Milošević: Ali ovo je sad biti ili ne biti prema Krajini, jer oni hoće da odseku Krajinu.

Radovan Karadžić: Da, da.

Slobodan Milošević: Neće da idu na Knin, jer ih je mnogo izginulo, ali hoće okolo da prođu.

Radovan Karadžić: Da, da, dobro. Sad ćemo mi.

Slobodan Milošević: ... u JNA to njih tamo ne zaustavi. Kako će da ih zaustavi sa oružjem ako nema tu brigadu ...

Radovan Karadžić: Dobro, dogovoreno, sve će biti u redu.

Slobodan Milošević: Pa, mislim sad je, što se kaže, rat je i ovo je jedna strana.

Radovan Karadžić: Nema nikakvih problema.

Slobodan Milošević: Molim te, vodite o tome računa.

Radovan Karadžić: Samo da me brojevi posluže, mislim da će to biti gotovo.

Slobodan Milošević: Mora da te posluži sve.

Radovan Karadžić: Hoće, hoće. Dobro. Hajde, čućemo se. Javite se opet.

(Kraj presretnutog razgovora)

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, da li ste prepoznali glasove dvojice ljudi koji razgovaraju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, razgovaraju Slobodan Milošević i Radovan Karadžić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Razgovaraju o osobi po imenu Uzelac. Ko je to?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: General Nikola Uzelac, komandant Banjalučkog korpusa, Nikola Uzelac, krupniji ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Možete li na osnovu konteksta da nam kažete kada se odigrao taj razgovor i šta se u to vreme dešavalo na terenu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa sredinom leta 1991. godine, u julu mjesecu, znači pre početka avgusta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I šta se dešavalo u to vreme na terenu, a da je u tome učestvovao Uzelac, da je to bilo u vezi sa Kninom i Krajinom? Možete li da nam objasnite o čemu to njih dvojica razgovaraju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O prikupljanju ljudi za Banjalučki korpus.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako to znate? Šta ste sami primetili u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio sam prisutan na jednom sastanku Karadžića i Uzelca.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim vas da pređemo na privatnu sednicu na trenutak.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakava je to bila vrsta sastanka? Gde ste se sastali, sa kime ste se sastali i o čemu se diskutovalo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bilo u junu mjesecu 1991. godine, ne mogu tačno dan da odredim. Karadžić je pozvao da dođem u Banja Luku u hotelu "Bosni" i tamo je bila veća grupa ljudi, aktivista iz SDS-a iz Bosanske Krajine i odatle smo otišli, ne znam tačno gde je bila Komanda Banjalučkog korpusa ili je Dom vojske čini mi se bila Komanda Banjalučkog korpusa, jedna nova zgrada, na sastanak kod Nikole Uzelca. Uzelca je bio načelnik, načelnik Štaba Banjalučkog korpusa. To je bio jedan, da kažem, društveno politički sastanak.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je na tom sastanku razgovarano o mobilizaciji ljudi u Banjalučki korpus?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Razgovarano je o podršci korpusu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I jeste li uspeli u mobilizaciji ljudi u Banjalučki korpus?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko znam to se radilo na teritoriji Bosanske Krajine i taj je proces bio u kontinuitetu. Najpre u formi dobrovoljaca, znači u to vreme su išli kao dobrovoljci, a kasnije je pojačavan, koliko sam čuo od ljudi sa tog prostora.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, u ovom razgovoru gospodin Milošević spominje budući "RAM". Da li znate šta je to? Šta je to "RAM"?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisam čuo za "RAM".

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sada možemo nazad na otvorenu sednicu.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći presretnuti razgovor je iz tabulatora 40. Ne nameravam da ga slušamo, već sam samo obeležila neke delove. Prvi takav označeni deo je na strani 7 engleske verzije, zapravo na dnu te strane i nastavlja se na sledećoj. Možemo li da to stavimo na grafoskop? Gospodine, to je prvi označeni deo u srpskoj verziji. "Radovan Karadžić: 'Uh, ovaj ministar odavde i naš zamenik su bili u Generalštabu. Neka vrsta dogovora je napravljena za policiju ... Nešto je postignuto, neka saglasnost da MUP i vojska zajedno održavaju red dole u dolini Neretve, a da se rezervisti smeste u Bileću i u Trebinje, u kasarne. Ja mislim da to nije loša ideja.' Slobodan Milošević: 'Pa nije loše, naročito u Trebinju nije loše. Nije ni u Bileći.' Radovan Karadžić: 'Nije, blizu je to sve Neretve, a i ljudi će lakše spavati, biće u kasarni, to je ipak nešto drugo, znate.' Slobodan Milošević: 'To je sve u redu, ali gore je vrlo važno. Ono gore, Krajina, to je jako važno.'" Kraj. Gospodine, kao prvo, jeste li vi čuli ovaj razgovor tokom vaših razgovora u Tužilaštvu ovde u Hagu i ako jeste, jeste li prepoznali ko je govorio?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam, slušao sam. Ovo je bio razgovor između Karadžića i Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovaj deo koji sam vam upravo pročitala, recite nam u kom se kontekstu vodi ovaj razgovor o Bileći i Trebinju, o dolini Neretve i o Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U kontekstu mobilizacije i smještaja rezervista iz Srbije na tom području.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta tačno mislite, možete li da budete malo konkretniji? Šta se tačno dešavalo u to vreme, odnosno možete li da nam prvo kažete u koje vreme je vođen ovaj razgovor?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U septembru 1991. godine je vođen, najvjerojatnije. Tada se dešavala masovna mobilizacija u Srbiji i rezervisti, mobilisani rezervisti su upućivani prema Krajini kroz Bosnu i Hercegovinu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dolina Neretve, da li je to jedna strateški važna dolina kad je reč o Krajini?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne u vezi Krajine već, u vezi Dubrovnika i sučeljavanja nekakvih hrvatskih i srpskih teritorija u Bosni i Hercegovini, tako je to Karadžić objašnjavao.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada možemo da idemo na sledeći označeni deo. Za časni Sud, to je na strani broj 10, počinje pri sredini gde gospodin Milošević kaže: "Pazi", a završava na sledećoj strani: "Slobodan Milošević: 'Pazi, možeš li osigurati normalan prelazak jedinica preko Bosne, ovih jedinica iz Srbije prema Krajini?' Radovan Karadžić: 'Prema Krajini?' Slobodan Milošević: 'Da.' Radovan Karadžić: 'Da. Mislim da ćemo to moći.' Slobodan Milošević: 'Skoncentriši se na to pitanje, jer mi je odgovor na to pitanje veoma bitan.' Radovan Karadžić: 'Mislim da ćemo moći, linijom Doboj pa tamo.' Slobodan Milošević: 'E pa to proveri i onda ćemo da vidimo, jer vidim da imaju problema ove, ovi ljudi da, da ...' Radovan Karadžić: 'Da ih prebace?' Slobodan Milošević: 'Da se prebace, pa čak da se prebace i lekovi, hrana.' Radovan Karadžić: 'Da, da.' Slobodan Milošević: 'Sve što treba pomoći, taj narod tamo ...' Radovan Karadžić: 'Mislim da ćemo moći to da obezbedimo. Neće tu da bude problema.' Slobodan Milošević: 'E to se ...' Radovan Karadžić: 'Jer neku liniju ćemo da obezbedimo pa ću da javim ...' Slobodan Milošević: 'Dobro, javi, ali javi sigurnim putem.' Radovan Karadžić: 'Da, da.' Slobodan Milošević: 'Važi.' Radovan Karadžić: 'Dobro, samo da znamo unapred. Pa meni je Torbica javio uveče u 00.00 da kreće u 4.00 i onda sam ja ... Prvu kolonu smo mi obezbedili, a onda su četvorica zalutala.'" Kraj. Da li znate kakvi su to bili konvoji, odnosno kolone iz Srbije kroz Bosnu prema Krajini? Da li znate za takve konvoje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To su bile brigade JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Odakle su išli ti konvoji i u kom pravcu, u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Brigade su dolazile, koliko ja znam, iz Vojvodine, Šapca, Loznice i drugih krajeva.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I kuda su išli?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko ja znam, neke od tih jedinica su raspoređene na Baniji i Kordunu, Lici, a neke drugdje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A odakle je vama to poznato? Kako vi znate takve stvari?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Imam, imao sam uvid sa terena.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ovdje se pominje i neki Torbavica. Da li znate ko je taj čovek koji se pominje u posljednjem odlomku koji sam pročitala, Torbica tačnije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U ovom kontekstu, to bi mogao biti general Torbica.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: General kojih snaga i na kom položaju, da li znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: General JNA. Mislim da je bio komandant Užičkog korpusa, odnosno nekih jedinica koje su se nalazile u tom regionu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Sad možemo da prešemo na sledeći razgovor koji takođe ne želim da slušamo. Nalazi se u tabulatoru 15. Tu sam za svedoka označila markerom nekoliko odlomaka koji treba da se stave na grafoskop. Za Pretresno veće reći ću da počinje na strani 3 engleskog transkripta i pominje se Vejnans u sredini te strane, odmah posle reči Vejnans počinje taj odlomak: "Radovan Karadžić: 'U redu, šta tamo može da se uradi? Može li Jovica nešto da uradi?' Slobodan Milošević: 'Ne, ne može ništa.' Radovan Karadžić: 'Pošto tamo ima ove druge, ima ... Tamo on ima jaku opoziciju među ovim pametnijim ljudima.' Slobodan Milošević: 'Pravo da ti kažem, ja nisam više pametan šta s njima vredi razgovarati. Ja ne ... U kom svojstvu ja mogu da se zalažem za neku njihovu poziciju kada oni odbijaju da uopšte učestvuju u razgovoru?' Radovan Karadžić: 'Da, neverovatno. A znate šta bi bilo dobro? Dobro bi bilo da Jovica pozove desetak, da dođe gore desetak pametnih ljudi. Mogu i ja da dođem na taj sastanak i da se neke stvari utvrde. Ne mogu tako da rade, je li? Slobodan Milošević: 'Apsolutno.' Radovan Karadžić: 'Ne mogu da se ... Treba da mu se nađe jaka opozicija koja će da ga prisiljava. Ne, koja će da ga skine. Kraj. Možemo li da pređemo na privatnu sednicu?

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, o kome oni govore?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O meni.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta se u to vreme dešavalo? Već ste govorili o nekim međunaradnim skupovima. Šta se tamo kritikovalo? Šta se to govorilo, pa da on ovde kaže da čak žele da ga razrešiti dužnosti? Sknuti, kako piše u tekstu.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Počinjala je sa radom Konferencija o Jugoslaviji u Hagu i na konferenciju su pozvane republike, predstavnici republika da ravnopravno učestvuju. Meni je ponuđeno kao predstavniku naroda u Krajini da učestvujem u toj konferenciji u podkomisiji za manjine. Ja sam insistirao da budemo, predstavnici Krajine ravnopravni učesnici konferencije i preko, mislim Miloševića u Ženevi (Geneva) smo takve svoje stavove predstavljali prema konferenciji. Tome se Milošević protivio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Jovica istinski pokušavo da utiče na situaciju u Krajini, da li je pokušavao da sam kontaktira, da li je pokušavao da vas skine? Ili da vas nekako skine sa položaja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Preko skupštine, organizacije skupštine i kampanje da sam izdajnik. O tome sam već govorio u vezi jednog sastanka kod predsjednika Miloševića koji je bio pripremni sastanak za odlazak u Hag, odnosno u Pariz (Paris).

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, hvala, možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zaboravila sam da vas pitam da li ste preslušali celu traku tokom vaših razgovora u Tužilaštvu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste prepoznali glasove gospodina Miloševića i gospodina Karadžića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, preslušao sam celu traku. I, da, prepoznao sam njihove glasove.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Otprilike u koje vreme je vođen ovaj razgovor?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vođen je negde oko 8. oktobra 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada bih htela da pređemo na razgovor pod tabulatorom 42. Ne treba da ga slušamo, za svedoka sam markerom označila dva dela. Sad ćemo to da pogledamo. Upravo mi kažu da nije označeno, ali je lako da se nađe. Časni Sude, to je na prvoj strani, na dnu prve strane poslednje dve rečenice. Mislim da to i kod vas treba da bude na prvoj strani. Videćete ako stavite prvu stranu prevoda na grafoskop. Pre svega, moram da vas pitam da li ste čuli ovu traku i da li ste prepoznali glasove?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Citiram sa prve strane: "Slobodan Milošević: 'Da, tako izgleda. Znaš, on hoće potpuno, on hoće nekakav suverenitet i nezavisnost kao, ova, kao Makedonija, jebo te Bog ...' Radovan Karadžić: 'Pa neverovatno je to. Pa kako će narod tamo odgovoriti? Sutra ima tu u "Sava centru" veliki skup Crnogoraca ...'" Kraj citata. Da li ste, ako pogledate ovaj citat, da li ste u stanju da nam kažete o kom se to sastanku u "Sava centru" radi? Znete li ko je to želeo potpuni suverenitet? O čemu se ovde radi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Radi se o kritici Momira Bulatovića i kampanji koju je Milošević vodio protiv njega, da promijeni svoj stav sa Haške konferencije u vezi prihvatanja Karingtonovog plana (Carrington Plan) za Jugoslaviju.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako vi to znate, kako znate da je gospodin Milošević pokrenuo kampanju da bi promenio Bulatovićeov stav? Kako vam je to poznato?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Lično sam čuo od Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to ista ona prilika o kojoj ste ranije govorili, kada se on žalio na Bulatovića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, 20. oktobra 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je on, zapravo, rekao?

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Mislim da se mora voditi računa o tome da se ne može tumačiti nešto šta nije sadržano u ovim razgovorima. Ako ovde nema imena koje spominje gospodin svedok, onda on ne može da navodi imena koja se ovde uopšte ne spominju. On ne može da tumači kontekst onoga šta ovde stoji. Ja smatram da bi tako bilo ispravno. Prepoznao je glasove, ali ne može da tumači ono o čemu ovde imamo dovoljno podataka. A pogotovu ne može da spominje imena koja ne postoje u ovom tekstu.

SUDIJA MEJ: On kaže da postoje. Pitam se da li nam ovo zapravo nečemu služi, pošto smo već čuli svedočenje o ovome? Da li hoćete da se pozovete na neke druge odlomke?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, časni Sude, zapravo ovaj svedok je rekao da je ovo vezano za skup u "Sava centru", skup Crnogoraca i zaključio je da se radi upravo o onoj osobi koju je on imenovao. Htela bih još jedan deo odavde da pogledamo, a to je na strani 5.

SUDIJA KVON: Mislim da smo već čuli stranu 5.

SUDIJA MEJ: Da, meni je ovo označeno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zaista? U redu, nisam znala da smo ovo već prošli. Hvala vam puno. Sledeći razgovor je pod tabulatorom 44. Takođe ćemo samo da ga pogledamo, nećemo da ga preslušavamo. Htela bih da svedoku predočim jedan deo. Pre svega, da li ste slušali ovaj razgovor tokom vaših razgovora u Tužilaštvu i da li ste prepoznali glasove?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam, prepoznao sam glasove Karadžića i Miloševića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Na prvoj strani imamo označena tri različita dela: "Slobodan Milošević: 'Pa juče su mi oni izneli karte i fino su uneli celu Istočnu Slavoniju. Zapadnu Slavoniju su uneli delimično, kao ostrvo koje bi kompletno pokrile snage Ujedinjenih nacija (United Nations). I onda Krajinu bez Knina, bez Knina, bez Obrovca, Benkovca, Donjeg Lapca ..." Kraj. Kad gledate ovaj citat, da li biste mogli da odredite kada se odvijao ovaj razgovor i na koje karte misli gospodin Milošević kada ovo kaže? O kojim se kartama razgovaralo u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Razgovaralo se od 21. novembra 1991. godine pa nadalje, znači krajem novembra, a ovo se odnosilo na karte Vens-Ovenovog plana (Vance-Owen Plan).

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da. Mislim da ostatak teksta govori sam za sebe, ne moramo to da razmatramo sa svedokom. Pretresno veće će da vidi koji su odlomci označeni, a svedok je već opisao o čemu se u to vreme razgovaralo i sa kim. Sledeći razgovor je pod tabulatorom 45. Gospodine, da li ste vi slušali ovu traku? Izvinjavam se, moraćemo zapravo da uđemo na privatnu sednicu zbog ovog razgovora.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste vi preslušali nekoliko traka na kojima se čuje kako Radovan Karadžić i Slobodan Milošević kritikuju vaš stav na međunaradnim pregovorima, bilo da se radi o Karingtonovom planu ili o Vensovom planu i da li je ovaj razgovor jedan od tih?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam i ovaj razgovor je jedan od tih.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Mislim da je to sve šta nam treba u vezi sa tim razgovorom jer je svedok o ovome već dovoljno govorio. Ovo mora da bude pod pečatom, časni Sude. Poslednji razgovor u ovom kontekstu je pod tabulatorom 50, ja sam tu označila dva dela.

SUDIJA KVON: Izvinjavam se, gospođo Uerc-Reclaf. Razlog zbog koga dokument pod tabulatorom 45 treba da bude pod pečatom je što se pominje ovaj svedok, je l' tako?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Jeste.

SUDIJA KVON: A šta ćemo onda sa dokumentom pod brojem 44? Sa tim razgovorom? Zato što ima i prethodih odlomaka koje ste vi pročitali, a da se u njima pominje svedok.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sad kad malo bolje razmislim, nije neophodno da ovo bude pod pečatom. Niko ne može iz samog dokumenta da odredi ko je ovaj svedok, niko ne može ništa da odredi. Tako da nam nije potrebno da brišemo imena i cele odlomke gde se pominju imena niti je potrebno da bude pod pečatom. U razgovoru pod tabulatorom 50, ja sam označila jedan deo na strani 5 na engleskom, on se nalazi u sredini strane ...

SUDIJA KVON: Da li još uvek treba da budemo na privatnoj sednici?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ne, ne moramo.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine svedoče, ovo je tabulator 50, prvi označeni deo. Pre svega, da li ste ranije slušali ovaj razgovor?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste prepoznali glasove.?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, jesam, Karadžića i Dobrice Ćosića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ovom označenom delu gospodin Karadžić pominje ekološke i kartografske podatke i kaže " i pravi najpošteniju varijantu po kojoj mi imamo 61,3 posto zemlje", a zatim oni dalje razgovaraju o tim ciframa. Da li su zaista gospodin Karadžić i drugi vodili takve razgovore, da li su imali neke prepirke o tome koje teritorije treba da budu pod srpskom kontrolom? Da li je on iznosio neke argumente sa tim u vezi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam za razgovore sa predstavnicima Francije Tuđmana i hrvatske vlade, između njih i Karadžića i vlasti Republike

Srpske, a znam i za jedan razgovor koji sam već pominjao, kod Slobodana Miloševića, u ovom kontekstu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, a sledeći odlomak koji sam označila je na strani 12, na početku strane 12. Gospodin Ćosić i gospodin Karadžić razgovaraju o uklanjanju jedne osobe. Časni Sude, moramo da idemo na privatnu sednicu zbog ovoga.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ovom delu, da li govore o vašem smenjivanju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate kad se vodio taj razgovor, da li možete da odredite u koje je to vreme bilo? Jer kaže ovde "Ako ga sklo- ne sutra ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, dan prije 16. februara 1992. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF: To bi trebalo da bude dovoljno, sad možemo da se vratimo na otvorenu sednicu.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, sledeću seriju presretnutih razgovora takođe nećemo da slušamo. Ne želim ni da detaljno razgovaramo o njima sa svedokom. Ja ću samo da mu postavim nekoliko opštih pitanja o razgovorima koje je čuo u određenom kontekstu. On govori samo o manjem broju glasova koji se čuju na ovim trakama i objašnjava na koji način prepoznaje se glasove. Ovo je zbog toga što je on zapravo dao jednu izjavu o tome, u vezi sa svim tim presretnutim razgovorima i naznačio je koje glasove prepoznaje, a koje ne.

SUDIJA MEJ: O tome možemo da razgovaramo posle pauze.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Hvala.

SUDIJA MEJ: Sad smo na strani 64, paragraf 319. Da li je tako? Možemo da nastavimo posle pauze. Pauza od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja, ukratko bih predstavila svedoku transkripte presretnutih razgovora broj 23 i 25 i tabulator 2. Prvi od njih je presretnuti razgovor između Karadžića i Grahovca od 24. juna 1991. godine, drugi je razgovor Karadžića i Vukića koji se odvijao istog dana, a treći je razgovor koji su Karadžić i Milošević vodili 9. jula 1991. godine. Svedoče, da li ste imali priliku da preslušate ova tri razgovora?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

SUDIJA MEJ: Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Tabulator 2? Kod mene je u tabulatoru 2 razgovor Vukić - Karadžić, tabulator 3 Karadžić - Čosić. Ja ne znam u čemu je stvar ...

SUDIJA MEJ: Idemo prvo na tabulator 2, Karadžić i Čosić. 23, je li to bio sledeći?

TUŽILAC UERC-RECLAF: To su tabulatori broj 23, 25 i 2. Broj 2 je razgovor između Karadžića i Miloševića od 9. jula 1991. godine.

SUDIJA MEJ: Da, našao sam to. Idemo dalje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koliko vam je dobro poznat glas gospodina Grahovca? Da li vam je poznat njegov glas?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste, često smo razgovarali.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ova druga osoba, Vukić, da li znate ko je to? Mislim na razgovor Karadžić - Vukić?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je doktor Vukić iz Banja Luke, predsjednik opštinskog odbora SDS-a u Banja Luci.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je poznat njegov glas?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisam siguran, nisam baš siguran u njegov glas.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Molim da idemo na privatnu sednicu zbog jednog pitanja.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ova tri razgovora koja su vodili ti ljudi, da li su oni vas kritovali zbog vašeg stava o ujedinjnu dve krajnje? Da li je to tema ta tri razgovora?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, oni su me svi kritkovali, Milošević i Karadžić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Dobro. Ali da li se u tim razgovorima govoi o vašim potezima u vezi sa ujedinjenjem dve krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste. Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sada možemo da se vratimo na javnu sednicu.

sekretar: Časni Sude, na otvorenoj smo sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Prošlog dana ste pomenuli da se kritikovalo ujedinjenje dveju Krajina, kasnije je gospodin Karadžić i sam radio na tome. I zato bih zato želela da pogledate ovaj dokaz, to je tabulator 107 dokaznog predmeta 352. Dakle molim vas da potvrdite taj dokument, to je prijedorska Deklaracija o ujedinjenju RSK i RS od 31. oktobra 1992. godine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U redu, a sada idemo na presretnute razgovore. Časni Sude, za vašu orijentaciju, ova tri presretnuta razgovora koja smo upravo spomenuli u vezi sa pitanjem ujedinjenja i ovaj dokazni predmet, to je paragraf 163 sažetka svedočenja ovog svedoka. A sada se vraćamo na 319 gde se spominje mnogo presretnutih razgovora. Kada je reč o presretnutim razgovorima iz ovog dokaznog predmeta, želela bih svedoku samo na kratko da pokažem tabulator 4 i tabulator 5. Gospodine, ova dva presretnuta razgovora za koje nam datum nije poznat, u oba ova razgovora spominje se referendum u Bosni. Možete li da nam kažete, imajući u vidu njihov sadržaj, u koje vreme su vođeni ti razgovori?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Početak novembra ili kraj oktobra. Krajem novembra vjerovatnije, 1991. godine, nakon završenog referenduma koji su poslanici dela Skupštine Bosne i Hercegovine srpske nacionalnosti i SDS Bosne i Hercegovine sproveli na teritoriji Bosne i Hercegovine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Ne želim ostale dokazne predmete da pokazujem svedoku, osim ovog kog sam spomenula. Još nismo spominjali glasove tih ljudi i imena. Gospodine, da li ste slušali jedan presretnuti razgovor između Karadžića i Božidara Vučurevića, to je tabulator 32?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li vam je poznat glas gospodina Vučurevića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, iako sam se sa njim sreo samo jednom ili možda dva, tri puta, ali slušao sam ga, njegove govore. Imao je tako karakterističan glas da se mora prepoznati.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je karakteristično u vezi sa glasom gospodina Vučurevića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Intonacija, dubina, način govora, akcentat, vrlo specifičan glas.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koju vrstu akcenta on ima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Hercegovački.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Imamo ovde i presretnute razgovore, to je tabulator 41, razgovor između Karadžića i Jovića. Želela bih da mi ka-

žete koliko vam je dobro poznat glas gospodina Jovića kao i da li možete da ga prepoznate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, dobro mi je poznat.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koliko dobro?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Iz mnogo ličnih susreta sa njim poznat mi je vrlo dobro.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Imamo tu jedan presretnuti razgovor pod tabulatorom 46. To je razgovor između gospodina Karadžića i gospođe Plavšić, Biljane Plavšić. Da li ste preslušali i taj razgovor i da li ste prepoznali glasove?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam i prepoznao sam glasove i Karadžića i Plavšićke.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koliko su vam dobro, koliko vam je dobro poznat glas gospođe Plavšić i odakle?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Često sam se sretao lično sa njom.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, mislim da ne moram sve druge presretnute razgovore sa Karadžićem da dajem ovom svedoku, mislim da to može da se prihvati u obliku deklaracije zato što ne moramo da razgovaramo o sadržaju tih razgovora.

SUDIJA MEJ: Naravno, a na Pretresnom veću je da odluči da li će ti razgovori da se uvrste u spis ili ne, ali ćemo ih označiti za identifikaciju. I, naravno, nema potrebe da ovaj svedok prolazi kroz sve to.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala, časni Sude. Sada ću da nastavim sa paragrafom 320 iz sažetka svedočenja. Prelazimo na vojne formacije na terenu SAO Krajine, konkretno u područjima gde su, prema navodima iz optužnice, počinjeni zločini, mislim na optužnicu protiv gospodina Miloševića. Severni deo SAO Krajine, a posebno predeo Kostajnice i Korenice, da li je to područje spadalo u Petu vojnu oblast JNA koja je svoju komandu imala u Zagrebu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste, tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je bio komandant Pete vojne oblasti?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam tačno, mislim general Rašeta. On je bio, čini mi se, da li komandant ili zamjenik komandanta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koji korpusi JNA su bili na tom području?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zagrebački korpus i Riječki korpus.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad je reč o Riječkom korpusu, da li je on takođe spadao u Petu vojnu oblast?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mislim da jeste. Oni su bili između Vojne pomorske oblasti i Pete oblasti, mislim da su bili Peta oblast. Nisam siguran u potpunosti da li su bili Peta oblast ili Vojna pomorska oblast.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kada govorimo o području Kostajnice i Korenice, da li je tamo bilo nekih kasarni i ako jeste, gde su bile?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam za garnizon JNA u Petrinji, garnizon JNA u Karlovcima i vojni poligon, artiljerijski vojni poligon pored Slunja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate ko je bio komandant tog artiljerijskog poligona u Slunju za vreme događaja o kojima govorimo, znači leto i jesen 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam za pukovnika Čedomira Bulata.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A odakle ga znate, kako znate koji je njegov položaj?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam, rekao mi je predsjednik opštine Slunj krajem novembra 1991. godine da je pukovnik Čedomir Bulat zauzeo Slunj koji je dotle bio pod kontrolom snaga Vlade Hrvatske.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je gospodin Bulat bio oficir JNA i ako jeste koji je čin imao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, bio je pukovnik.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je bio komandant u Petrinji?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Određeno vreme je bio Slobodan Tarbuk, pukovnik.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koje je to vreme bilo kad je on bio komandant?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U vrijeme borbi, 1991. godine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Južni deo SAO Krajine u kom se nalaze Knin i Benkovac, da li je to bio deo Vojno-pomorske oblasti sa sedištem u Splitu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je bio komandant te Vojno-pomorske oblasti?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Admiral Mile Kandić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koji korpus JNA je pokrivao to područje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Deveti korpus JNA, Kninski korpus.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste spomenuli generala Vukovića i rekli ste da je on bio komandant. Od kog vremena je on bio komandant?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Negdje od polovine septembra 1991. godine ili nešto prije toga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate kako je komandant Kninskog korpusa primao naređenja, da li su ta naređenja dolazila putem Splita ili na neki drugi način?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: General Vuković je dobijao naređenja iz Generalštaba u Beogradu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako to znate? Ako je potrebno možemo da pređemo na privatnu sednicu. Privatna sednica, molim privatnu sednicu, časni Sude.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada smo na privatnoj sednici. Kako znate da je gospodin Vuković dobijao naređenja direktno od Generalštaba?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam iz tri podatka. Prvi je bio da je primio dužnost po hitnom postupku od saveznog sekretara Veljka Kadijevića i tako došao u Knin. Drugi podatka, znam lično mi je rekao. Kao i ovo prethodno. Da je dobio naređenje o pokretanju trupa korpusa početkom oktobra 1991. godine. I treće da je negde oko 10. oktobra kao svoju Vrhovnu komandu imenovao Generalštab Vojske Jugoslavije ili Jugosloveske narodne armije, valjda.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je Kninski korpus takođe direktno odgovorao Beogradu? Da li to znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da. Imao sam priliku da slušam razgovor između generala Adžića i pukovnika Ratka Mladića. Početkom septembra 1991. godine, Mladić mi je pustio traku tog razgovora gde ga Adžić kritikuje zašto su bez naređenja zauzeli Maslenički most.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakve su bile okolnosti, zašto je on va-
ma pustio tu traku? Koji je bio razlog da on to uradi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Razlog bi bio sledeći. Naime, u to vreme komadant Kninskog korpusa bio je general Špiro Ninković. Pukovnik Mladić i još neki oficiri iz korpusa su mimo znanja generala Špire Ninkovića izveli akciju zauzimanja Masleničkog mosta. General Adžić je za tu akciju kaznio Špiru Ninkovića, jer ga je smijenio sa tog položaja i kritikovao je Mladića zašto su to učinili. I Mladić me je pozvao da mi pokaže razgovore, da mi kaže to i pitao je da li ja znam preko političkih linija nešto više o tom odnosu, stavu u Beogradu. Na šta sam mu ja rekao da ne znam. Tako se razgovor završio.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je pukovnik Kasum nešto rekao o zavisnosti ili nezavisnosti, potezima upućenim iz Beograda Kninskom korpusu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je u oktobru mesecu 1991. godine komentarisao je... Ne mogu da se sjetim tačnog koji konkretni događaj. Rekao je sledeće: "Da se u Generalštabu u Beogradu vodi operativna karta i da se nijedan tenk na terenu ne može pomjeriti bez odobrenja Generalštaba u Beogradu".

TUŽILAC UERC-RECLAF: Mislim da možemo da se vratimo na javnu sednicu.

sekretar: Časni Sude, na otvorenoj smo sednici.

SUDIJA KVON: Gospođo Uerc-Reclaf, po mom mišljenju bilo bi od velike pomoći ako biste napravili neku tabelu, šemu onoga šta je ovaj svedok govorio u vezi sa vojnim formacijama JNA. Možda bi to mogao da bude dijagram komandnog lanca ili vojnih formacija koji biste mogli da napravite pre nego što ovaj svedok ode, kako bi on to mogao da potvrdi.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, časni Sude, mi to možemo da uradimo, ali nisam sigurna da to možemo da uradimo do ponedeljka. Pokušaćemo sve što možemo, ali recite nam, da li bi to bilo moguće da se uradi putem dodatnog ispitivanja? Ukoliko bude potrebno dodatno ispitivanje, da li biste to dozvolili? Tu se radi o jednoj dosta složenoj stvari.

SUDIJA KVON: Da, da, kako god, šta vam je god praktično.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Gospodine, već smo razgovarali o formiranju Teritorijalne odbrane i o problemima koji su postojali u vezi s tim. Kada je reč o formacijama na terenu, želim sada da pokažem još nekoliko dodatnih dokumenata o kojima do sada još nismo govorili. Prvi je tabulator 112, fascikla 352. Dakle, kad je reč o Teritorijalnoj odbrani i Republici Srpskoj Krajini, odnosno vojsci RSK, imam ovde dokument koji dolazi iz Generalštaba Vojske Jugoslavije, iz Personalne uprave, datum je 29. april 1994. godine, upućeno isturenom odeljenju RSK u Beogradu. Tema je privremeno upućivanje na rad civilnih lica. Želim da mi kažete gde se nalazilo istureno odeljenje vojske RSK. Da li znate gde je to bilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bilo prijedstavništvo RSK u Beogradu, to istureno odjelenje Ministarstva odbrane RSK.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Molim vas da pogledate taj dokument, da pogledate zaglavlje, potpis i pečat. Možete li da nam kažete nešto o autentičnosti ovog dokumenta?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na osnovu zaglavlja i pečata mogu reći da je autentičan i to potvrđuje sljedeći dokument.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Znači tu imamo još jedan dokument. Časni Sude, to je, u stvari, tabulator 113.

SVEDOK C-061: To je drugi list ovog dokumenta.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, vidim, izvinjavam se. Da, tu imamo još jednu stranicu. Šta potvrđuje ta druga stranica?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Potvrđuje autentičnost ovog dokumenta o kom govorimo, njegov sadržaj i potpisnik.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste ova dva dokumenta vi predali Tužilaštvu tokom vašeg razgovora ovde u Hagu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je Dušan Zorić?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Načelnik Personalne uprave Generalštaba Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se ovim dokumentom određuje premeštanje ljudi iz vojske RSK u Vojsku Jugoslavije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Koje su to osobe?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U dokumentu pod 3, pod brojem 3.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: To je, znači, Dijana Kovačević. Da li je to osoba koja je radila za RSK, a onda je premeštena u Vojsku Jugoslavije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li su vlasti u vojsci RSK bile pitane, da li ih je neko pitao kad su se dešavala takva premeštanja ili su to one jednostavno morale da prihvate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prihvatale su ili po dogovoru.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ali ja vas pitam da li je njih neko pre pitao? Kad su se takvi transferi dešavali, da li su pitane vlasti u vojsci RSK?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je neko konsultovao vojsku RSK?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, to je išlo po naredbi, pa je onda ta osoba obavještavana.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada molim sudskog poslužitelja da svedoku da tabulator 113. Ne, on to već ima, u redu. Gospodine, ovo je dokument koji je uputila komanda 18. korpusa i to 17. marta 1994. godine, a kojim se reguliše status vojnih obveznika. Ovaj dokument potpisao je pukovnik Lazo Babić i nosi pečat Vojne pošte u Okučanima. Ako pogledate ovaj dokument, ako pogledate zaglavlje, potpis i pečat, možete li da kažete da se radi o autentičnom dokumentu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je, nema potpisa, ali ima ime. Upisano je ime, autentični pečat i zaglavlje i taj je čovjek u toj funkciji tamo postojao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Tabulator 11 ...

SUDIJA MEJ: Da li ste nešto želeli da kažete, gospodine Miloševiću? Nismo vas čuli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Kažem, tabulator 11 u kom bajnderu? U ovome nije.

SUDIJA MEJ: To je dokument 352, bajnder 352, a tabulator je 111.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ne, 113.

SUDIJA MEJ: Izvinjavam se. Tabulator 113, u bajnderu 352. Pričekajmo da optuženi to pronađe. Izvolite.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, ovaj dokument govori o statusu vojnih obveznika i to obveznika iz Savezne Republike Jugoslavije. Da li je bilo vojnih obveznika iz Savezne Republike Jugoslavije koji su svoj vojni rok služili u vojsci RSK?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bilo je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je to bila uobičajena praksa da regruti iz Savezne Republike Jugoslavije služe vojni rok u vojsci RSK?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da i obrnuto.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I da li je važno i obrnuto?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da i obrnuto.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U kom vremenskom periodu se to dešavalo, kada je to bila uobičajena praksa?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sve vrijeme postojanja Republike Srpske Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako je to bilo organizovano?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Preko nadležnih uprava Vojske Jugoslavije i vojske Republike Srpske Krajine, odnosno preko uprave Vojske Jugoslavije koja je bila nadležna za to.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Želim da svedoku pokažemo još jedan dokazni predmet. To je tabulator 152 iz istog bajndera dokumenata. To je naređenje koje je uputio general-pukovnik Života Panić. Ja sada dobijam francuski prevod, ali nije bitno. Gospodine, ako pogledate zaglavlje i pečat i potpis, možete li nešto da nam kažete o autentičnosti ovog dokumenta?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Dokument je autentičan, s tim što ja ne prepoznajem potpis Živote Panića.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je on bio na položaju koji se navodi u dokumentu, to jest načelnik Generalštaba Vojske Jugoslavije u to vreme, znači 27. januara 1993. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li se u tom dokumentu takođe govori o prihvatu i upućivanju vojnih obveznika u vojsku Republike Srpske Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine, juče ste spomenuli da Vojska RSK nije bila nezavisna vojska. Isto tako ste rekli da je gospodin Milošević imenovao oficire na vodećim položajima u toj vojsci. Kad ste to rekli, da li ste mislili da kažete da je on službeno imenovao te oficire? Objasnite nam na koji je način on postizao ta imenovanja.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: On je to stvarno odlučivao, a službeno su to sprovodili nadležni organi, kao što je Generalštab Vojske Jugoslavije i Predsjedništvo dok je bila SFRJ, odnosno Vrhovni savjet odbrane dok je bila SRJ.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A sada kad govorimo o materijalno tehničkim sredstvima želim da pogledate dokazni predmet 352 ...

SUDIJA ROBINSON: Gospođo Uerc-Reclaf, pre nego što nastavite, želim da pitam svedoka da li može da navede neke primere oficira koje je na takav način imenovao gospodin Milošević.

SVEDOK C-061: Milu Mrkšića, na primjer, poslednjeg komandanta. Pardon, ja nisam rekao sve oficire. Znači, oficijelno su to sprovodili i organi Republike Srpske Krajine i nadležne službe Vojske Jugoslavije. Jedan primjer je general Mile Mrkšić.

SUDIJA ROBINSON: Šta mislite kad kažete da su to zvanično potvrđivale odgovarajuće vlasti, a da je on odlučio o imenovanju? Objasnite to.

SVEDOK C-061: On je stvarno odlučivao, znači faktički, stvarno je on odlučivao ko će da bude komandant, a vlasti su to papirnato potvrđivale, znači samo proceduralno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, mi smo o tome već razgovarali. Razgovarali smo o ovoj i još nekoliko sličnih situacija kada smo prošli kroz sastanke sa gospodinom Miloševićem i svedok je dao neke primere slučajeva kada se o takvim pitanjima raspravljalo i odlučivalo. Gospodine, molim vas da u vezi sa materijalno-tehničkim sredstvima pogledate dokument pod tabulatorom 153. To je molba Ministarstva odbrane RSK od 8. aprila 1993. godine upućena načelniku Generalštaba Vojske Jugoslavije. Tu se traže rakete tipa "Orkan" i neke druge rakete, dokument je potpisao zamjenik ministra potpukovnik Duško Babić. Želela bih da nam komentarišete autentičnost ovog dokumenta. Pogledajte zaglavlje, pečat i potpis.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, autentičan je, s tim što ja ne mogu prepoznati potpis. Sve ostalo je autentično.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je vojska RSK dobijala rakete "Orkan" ili rakete na navođenje od Vojske Jugoslavije? Da li to znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Dobijala je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako ste vi za to saznali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa znam za "Orkan", znam od ljudi koji su upravljali "Orkanom" ili su imali veze sa tim, a čuo sam i za ove druge rakete.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja sad bih htela da predočim svedoku dokazni predmet 157, tačnije dokument pod tabulatorom 157 u istom dokaznom predmetu. Radi se o naredbi komandanta Milana Čeleketića, pukovnika Milana Čeleketića od 23. decembra 1993. godine. To je jedno naređenje o načinu dobijanja i obezbeđivanja materijalno-tehničkih sredstava od Vojske SRJ. Tu piše: "Zahtevi Vojski Jugoslavije za dopunu materijalno-tehničkih sredstava treba direktno da se šalju komandi Prve oblasti. Izričito zabranjujem potčinjenim komandama i pojedincima da se za obezbeđenje materijalno-tehničkih sredstava direktno obraćaju Generalštabu Vojske Jugoslavije ili jedinicama Vojske Jugoslavije". Da li je u to vreme, u decembru 1993. godine, bila praksa da se jedinice obraćaju direktno Vojski Jugoslavije? Da li je to bila svrha ovog naređenja, da se prekine sa takvom praksom? Da li znate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam čuo da je bilo haotično stanje u vojsci Republike Srpske Krajine u to vreme i da je to, ova praksa, rezultat toga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sad bih htela da predočim svedoku dokument pod tabulatorom 155 istog dokaznog predmeta. To je trebovanje materijala koji je potreban za formiranje pomorske flote, datum je 19. septembar. Mesto za godinu nije popunjeno, ali pominje se sastanak održan 9. septembra 1994. godine. Gospodine, pre svega vezano za autentičnost ovog dokumenta, da li prepoznajete zaglavlje, pečat i potpis generala Čeleketića?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, zaglavlje i pečat. Čeleketić je u to vrijeme bio komandant.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate nešto o nekom sastanku koji je održan 9. septembra 1994. godine, vezano za rečnu ratnu flotilu? Da li vam je poznat taj sastanak koji se ovde pominje u dokumentu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li znate da li je zaista u to vreme bila formirana i opremljena neka rečna ratna flotila?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam ništa o tome.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći dokument je pod tabulatorom 156. To je pismo iz kabineta predsednika RSK, upućeno predsedniku Republike Srbije. Ako pogledate zaglavlje, pečat i potpis, da li je ovo potpis Gorana Hadžića i da li je to pečat koji se koristio u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste pečat, a potpis liči, ali nisam siguran.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ovom pismu gospodin Hadžić traži popunu vojske, naročito mlađim oficirima koji vrše dužnosti komandanata kao i vojne tužioce i sudije. Da li znate da je ovakav zahtev upućen u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam za zahtjev, ali znam da su u ovo vrijeme, iza ovog vremena ljudi došli, da su došli oficiri da formiraju vojne sudove i vojna tužilaštva, došao je čovjek.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I konačno, pod tabulatorom 159 imamo izveštaj Ministarstva odbrane RSK, datum je 7. februar 1995. godine. Radi se o materijalno-tehničkoj podršci iz SRJ i Republike Srbije. Da li znate za ovaj izveštaj i možete li nešto da kažete o njegovoj autentičnosti, ako pogledate format izveštaja, zaglavlje, potpis i pečat?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, ovde nema pečata i potpisa, ali to je izveštaj za koji ja znam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je sačinio izveštaj?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ministar odbrane RSK, pukovnik Rade Tanjga.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tu se govori o konkretnim sredstvima koja su obezbeđena, koja su primljena. Da li se ove cifre koje se ovde pominju, da li se poklapaju sa vašim sećanjem, sa onim čega se vi sećate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, približno oko hiljadu tona. Ja sad ne mogu baš da se sjetim iz tog vremena tačno koliko je to bilo. Približno toliko.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala. Sledeći dokument je pod tabulatorom 122. To je naredba da se formiraju štabovi i jedinice Teritorijalne

odbrane opština SAO Krajine od 21. avgusta 1991. godine. Da li se sećate da je ovakva odluka doneta u to vreme?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sledeći tabulator je 116, takođe naredba o formiranju štabova jedinica Teritorijalne odbrane SAO Krajine od 21. avgusta 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ovo je isti dokument.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je takva odluka doneta?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da. Ovo je identičan dokument.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da, da, izvinjavam se. Hvala vam što ste nam na to skrenuli pažnju. Molim sledeći dokument, tabulator 120. Radi se o dokumentu koji se tiče formiranja operativnih zona. Prva operativna zona je dalmatinsko-lička koja se osniva za područje opština Knin, Benkovac, Obrovac, Gračac, Donji Lapac i Korenica. Druga operativna zona Kordun je za područje opština Vojnić i tako dalje, Slunj, Vrgin Most. Treća operativna zona Banija pokriva opštine Dvor na Uni, Glinu, Kostajnicu, Petrinju i Sisak. Da li znate ko je komandovao ovim zonama, ko je bio komandant Teritorijalne odbrane? Da li znate, da li se sećate?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Civilni komandant trebao je da bude predsjednik Vlade SAO Krajine. Krajem septembra je formiran Glavni štab Teritorijalne odbrane SAO Krajine i on je počeo da radi početkom oktobra. Komandant je bio general Ilija Đujić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Moram da vas prekinem. O ovome smo već razgovarali. Ja sam vas zapravo pitala ko su bili komandanti Prve operativne zone ispod nivoa vrhovnog komandanta, jedan nivo ispod glavnog štaba. Znate li ko je bio komandant u području Prve operativne zone?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To su bili opštinski štabovi Teritorijalne odbrane i jedinice potčinjene opštinskim štabovima.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A između Glavnog štaba i tih opštinskih štabova, da li je bio još jedan stepenik u lancu komandovanja?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko su bili komandanti Prve, Druge i Treće operativne zone?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Komandant Prve zone je trebalo da bude komandant Glavnog štaba TO SAO Krajine, a za Drugu i Treću zonu je bilo promjenljivo, mijenjali su se. Na kraju je komandant i Druge i Treće zone bio pukovnik Vujaklija, oficir JNA.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U ovom istom kontekstu, na istu temu imamo još jedan dokument, tabulator 127 iz istog dokaznog predmeta. On se tiče ujedinjenog štaba Teritorijalne odbrane za Drugu i Treću operativnu zonu. Tu se upravo pominje osoba koju ste maločas spomenuli, to je neki Vujaklija, je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ovo je naredba o objedinjavanju zona u jednu zonu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da. Moje pitanje je bilo da li je gospodin Vujaklija bio komandant ove ujedinjene zone?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jeste, bio je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE Još jedan dokument pod tabulatorom 133, tiče se takođe strukture TO za područje Gračca, Donjeg Lapca i Korenice, datiran 5. oktobra 1991. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sad bih htela da vas pitam za nekoliko konkretnih korpusa ili divizija koje su bile razmeštene u tom području, a to su Kostajnica, Petrinja i Korenica. Da li je tamo bila Sedma banijska divizija?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sedma banijska divizija, da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kakva je to bila jedinica i kako je funkcionisala? Gde je ona bila aktivna i kakva je to bila vrsta divizije? Da li je to bila Teritorijalna odbrana ili JNA?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bila dobrovoljačka jedinica koju su organizovale paralelne strukture koje su djelovale na području opština Dvor na Uni i Kostajnica, kao i u dijelu opština Glina i Petrinja, a kasnije isključivo na području Dvora na Uni i Kostajnice.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je bio njen komandant u jesen 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bogdan Vajagić.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kome je on bio potčinjen?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Do kraja septembra 1991. godine paralelne strukture su imale komandu nad njim i subordinaciju je vršio sa petrinjskim garnizonom JNA. Od oktobra mjeseca, odnosno od kada je formirana komanda, od vremena kad je formirana komanda operativne grupe JNA za Kordun i Baniju, njoj je bio potčinjen.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kad kažete "paralelne strukture", da li mislite na martićevce, na Frenkijevu grupu?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: DB Srbije, Martića, Frenkija i ostale.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je bila Šesta lička divizija? Možete li objasniti koja je to bila vrsta jedinice i kome je bila potčinjena?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bila jedinica JNA, u nekom smislu dobrovoljačka, ali ipak jedinica JNA. Njom je komandovao Savo Jurasović, pukovnik koji je prije toga bio starješina u Gospiću, starješina JNA. Ne znam tačno koliko je vremena trajalo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja htela bih da pokažem svedoku dokazni predmet 128. To je naredba o imenovanju Đure Vujaklije za komandanta Teritorijalne odbrane Druge i Treće operativne zone od 30. septembra 1991. godine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gde se nalazio štab gospodina Vujaklije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U Vojniću.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kome je on odgovarao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Komandi operativne grupe JNA na Šamarići.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: I gde je bila ta komanda te operativne grupe?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je brdo Šamarica, znači tu negdje gdje se sastaju opštine Kostajnica, Dvor i Petrinja.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ova Šesta lička divizija koju smo maločas spomenuli, da li je ona nekako povezana sa istom komandom na Šamarici ili je ona delovala negde drugde?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ona je djelovala na području Like. Imala je komandu kod Plitvičkih jezera, na Mukinji.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vi ste već ranije govorili o izvesnom obrascu ponašanja koji je bio uobičajen i rekli ste da ste imali prilike da ga posmatrate na području Kostajnice, u Dubici, Cerovljanima i Baćinu. Kada su ta sela u tim područjima napadnuta? Možete li da nam kažete ko ih je napao, koji su to bili korpusi i koje jedinice Teritorijalne odbrane?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Najprije je borbe počela da vodi Sedma banijska dobrovoljačka divizija na području Dvora i Kostajnice. Kasnije se uključio petrinjski garnizon JNA. Kasnije su te jedinice, Sedma banijska je prihvatila da bude jedinica TO, ali se nije stavila pod nadležnu komandu TO sve do formiranja komande operativne grupa JNA na Šamarici, kada se njoj potčinila. Zatim na tom području učestvovala je i loznička brigada JNA iz Srbije, mobilisana u regionu Sunje prema Kostajnici, ne znam tačno raspored. I tu su djelovale specijalne jedinice milicije Krajine.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je bio komandant svih tih jedinica, glavni komandant tokom napada na sela Dubica, Baćin i Cerovljani?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja ne znam tačno kada su bili napadi na ta sela. Borbe oko Kostajnice su vođene do kraja septembra. Znači tu je bilo sadejstvo Sedme banijske i petrinjskog garnizona JNA do tog vremena.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Već ste pomenuli da su ova sela razorena i uništena na određen način. Da li je to bilo tokom borbi koje ste pomenuli, krajem septembra ili je to bilo kasnije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam kroz ta sela prošao u novembru mjesecu, u blizini tih sela sam bio sredinom novembra 1991. godine. I ona su bila razorena nakon tih borbi, u tim borbama, znači do tog vremena kad sam ih ja vidio.

SUDIJA MEJ: Gospođo Uerc-Reclaf, kad stignete do nekog zgodnog trenutka, recite nam. Izgleda mi da prelazimo na neku drugu temu.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sad smo prešli na bazu zločina. Već smo ušli u bazu zločina. To je paragraf 337.

SUDIJA MEJ: Možda bi bilo zgodno da sada završimo sa radom i da nastavimo u ponedjeljak.

TUŽILAC UERC-RECLAF: U redu, časni Sude.

Fond za humanitarno pravo